

MĚSÍČNÍK

MĚSTA PŘÍBORA

LEDEN 2021

Foto: Rudolf Jarnot, archiv města Příbora

MĚSTO PŘÍBOR
RODIŠTĚ SIGMUNDA FREUDA
MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ REZERVACE

www.pribor.eu

SLOVO STAROSTY

Vážení spoluobčané,

v úvodu Vám do nového roku 2021 přeji hlavně zdraví, o jehož významu pro náš spokojený a šťastný život jen málokdo po zkušenostech s kovidovou pandemií zapochybuje. Přeji mnoho štěstí, které v životě také potřebujeme, mnoho úspěchů osobních i profesních a tisíce důvodů ke spokojenosti a radosti.

„Člověk miní, život mění.“ Myslím, že toto přísloví nejlépe charakterizuje celý minulý rok. Přinesl nám mnoho nového do našich životů a zřejmě nás všechny ovlivnil ještě na hodně dlouho. Ohlédnu se za tímto rokem očima starosty a městského úřadu. Troufám si říct, že jsme si všichni sáhli někdy až na dno svých sil. Mnohé události běžný občan nevnímá, ale pro nás na úřadě je jejich řešení zásadní a leckdy složité a náročné.

V lednu nastoupil na úřad **nový tajemník pan JUDr. Rosislav Michálek**. Převzal úřad po dlouholetém tajemníkovi Ing. Arnoštu Vaňkovi. Oběma přeji do nového roku vše nejlepší a novému tajemníkovi přeji mnoho sil a energie v této pozici.

V březnu nám **začal řádit koronavirus**, a tak se šily roušky, rozdávala se desinfekce, hledala se nouzová řešení pro zasedání zastupitelstva a rady města. Do toho všeho jsme 14.-16.04.2020 začali **stěhovat městský úřad** z důvodu rekonstrukce objektu radnice. Využili jsme možnost opraveného objektu „Hvězdárny“ na Jičínské 247. Aby toho nebylo málo, od března probíhal také **personální a kapacitní audit**, který měl za úkol prověřit a zefektivnit stávající procesy činnosti úřadu a navrhnout jejich optimalizaci. To se podařilo a byl vytvořen **nový organizační řád**, který byl usnesením rady města schválen dne 06.10.2020.

Od května nás provází složitá **rekonstrukce funkcionalistické budovy radnice**. Věřím, že dopadne dobře, a už se všichni moc těšíme, až se do ní vrátíme.

V červnu zastupitelstvo města vydalo **změnu č. 1 Územního plánu Příbora**, což je velmi náročný, obsáhlý a důležitý dokument pro rozhodování o rozvojových a investičních činnostech na území našeho města.

Rok 2020 byl protkán několika **výročími**, která se musela leckdy přizpůsobovat nouzové pandemické situaci,

například 75. výročí osvobození Příbora, 100 let skautingu a další. Rád bych **poděkoval celému úřadu** za mravenčí práci, která mnohdy není vidět, ale věřte tomu, že je velmi vysilující a v mnoha případech se může stát i marná, když se situace kolem COVID 19 mění, dalo by se říct, ze dne na den.

Pojďme se ale podívat na to, co nás, „doutám“, čeká v roce novém. Jen trochu navnadím. **Město Příbor oslaví 770 let** od první písemné zmínky. Během roku nás čeká mezinárodní festival dechových hudeb, EHD, nová expozice v rodném domě Sigmunda Freuda a možná i nějaká nová sportovní akce pod záštitou města.

Již dlouho očekáváte, co se bude dít s objektem v Masarykově ulici č.p. 586 (bývalý Dům dětí a mládeže). Prověřili jsme možnosti vybudování domova seniorů městem a krajem. Bohužel tyto možnosti se ukázaly nereálné, a tak jsme se rozhodli přistoupit k jinému řešení. Připravujeme záměr vybudování soukromého zařízení pro **domov se zvláštním režimem a odlehčovací službou**. Soukromý subjekt investuje zhruba 100 milionů Kč do zařízení, které bude sloužit příborským občanům a doplní tak sociální služby v našem městě. O tom Vás budu ale ještě informovat.

Důležitou investiční akcí, kterou už léta všichni očekáváme, je **rekonstrukce hřiště u školy Npor. Loma**. Sportovci a sportovní organizace v našem městě si to jistě zaslouží. Budeme se snažit získat také dotaci od nově vzniklé Národní sportovní agentury.

Připravujeme **veřejnou soutěž na výstavbu bytových domů** na území našeho města a o jejím průběhu a čerstvých novinách se také dovíte.

Doutám, že projekt *vycházky se starostou*, o kterém jsem psal přesně před rokem, se v roce 2021 podaří znovu nastartovat a budu se na nich moci potkávat i s Vámi, milí občané.

Na závěr mi dovoluje Vám všem ještě jednou popřát úspěšné vykročení do nového roku a ať už „koronáč“ zmizí pryč a my jedeme dál!

Váš
Jan Malík

Foto: Jiří Jurečka

TELEGRAFICKÉ ZPRÁVY Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTA

Veronika Liberdová, DiS., Odbor organizační a správních činností Městského úřadu Příbor

Dne 18. 11. 2020 se uskutečnila 39. schůze Rady města Příbora, na které bylo projednáno 33 bodů. Přinášíme vám stručný telegrafický přehled nejdůležitějších projednaných bodů.

Rada města uložila:

- vedoucímu ORM zajistit veřejné schůze k realizaci čistíren odpadních vod v místních částech města Příbora,
- vedoucímu OISM zveřejnit po dobu 15 dnů na úřední desce MÚ Příbor záměr města darovat městu Kopřivnici spoluvlastnické podíly k pozemkům ve společně provozovaném areálu kompostárny TOČNA v Příboře, a to:

parc. č.	druh pozemku	výměra v m ²	rozsah darovaného podílu
2922/224	ostatní plocha	10 508	id. ½
2922/225	vodní plocha	148	id. ½
2922/226	zastavěná plocha	15	id. ½
2922/228	zastavěná plocha	314	id. ½

Úhrnná účetní hodnota převáděných podílů činí 71 795,50 Kč. Podmínkou převodu je smluvní závazek nabyvatele převést v případě ukončení společného provozování areálu darované podíly zpět do majetku města Příbora.

- vedoucímu ORM předložit na vědomí materiál napojení objektů města na CZT Nerudova před schválením v radě města Zastupitelstvu města Příbora a dozorčí radě společnosti TP Příbor s. r. o.,
- vedoucímu OISM předložit do návrhu 1. změny rozpočtu roku 2021 finanční požadavek související se schváleným pořadím a rozsahem oprav místních komunikací města Příbora na rok 2021,
- vedoucímu OBNF podat žádost o dotaci z MMR ČR do Programu Podpora a rozvoj regionů, podprogram Podpora obcí s 3 001 - 10 000 obyvateli, dotační titul 117D8220A Podpora obnovy místních komunikací na schválený rozsah oprav místních komunikací města Příbora v roce 2021,
- vedoucímu OISM zveřejnit po dobu 15 dnů na úřední desce MÚ záměr města propachtovat pozemek parc. č. 630/2 orná půda o výměře 8 480 m² v k. ú. Klokočov u Příbora, parc. č. 632/2 orná půda o výměře cca 16 500 m² v k. ú. Klokočov u Příbora, za podmínek: o účel pachtu - zemědělská prvovýroba, o pacht na dobu neurčitou s 12měsíční výpovědní lhůtou ke konci zemědělského roku, tj. do 30. 9. následujícího kalendářního roku, o pachtovné v minimální výši 2 500 Kč/ha/rok s každoročním navýšením o míru meziroční inflace dle ČSÚ. Žádost o pacht pozemku lze podat po dobu zveřejnění záměru v uzavřené obálce označené „Pacht pozemku 630/2“, „Pacht pozemku 632/2“.

Rada města schválila:

- Jednací řád komise rady města v předloženém znění,
- plán práce Rady města Příbora na 1. pololetí 2021,
- přidělení obecního bytu č. 6 na ulici Místecké č. p. 1103 v Příboře manželům Štěpánovým, a to od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2022,

- smlouvu o poskytování činnosti televizního vysílání Local TV Příbor s vítězným uchazečem ve znění dle přílohy č. 4 podkladového materiálu,
- nový ceník poplatků a náhrad Městské knihovny Příbor, účinný od 1. 1. 2020,
- Pravidla pro pronájem bytů v majetku města Příbora,
- poskytnutí kalendáře města Příbora na rok 2021 bezplatně v objemu 1 kalendář/1 příborská domácnost.

Rada města zrušila:

- usnesení č. 47/37/RM 2020 za zpoplatnění kalendáře města na rok 2021 částkou 30 Kč/1 kalendář.

Rada města vzala na vědomí:

- oznámení ředitelky Mateřské školy Příbor, Pionýrů 1519, o uzavření školy v době vánočních prázdnin od 23. 12. 2020 do 3. 1. 2021,
- Zprávu o činnosti v městských lesích Příbor za období 2014-2018,
- návrh OISM stanovující pořadí a rozsah oprav místních komunikací na rok 2021,
- informaci o žádosti města Kopřivnice o majetkoprávním vypořádání vlastnických vztahů k pozemkům parc. č. 2922/224, 2922/225, 2922/226 a 2922/228, vše k. ú. Příbor.

Rada města doporučila zastupitelstvu města:

- uzavřít smlouvu o darování spoluvlastnických podílů v rozsahu id. 1/2 k pozemkům parc. č. 2922/224, 2922/225, 2922/226 a 2922/228, vše v k. ú. Příbor, mezi převodcem městem Příborem a nabyvatelem městem Kopřivnicí, v předloženém znění,
- uzavřít smlouvu o spolupráci při stavbě „Úprava křižovatky silnic III/4825 a III/4863 v Příboře“ mezi městem Příborem, obcemi Kateřinice a Trnávka a Moravskoslezským krajem,
- Schválit plán práce Zastupitelstva města Příbora na 1. pololetí 2021.

Rada města souhlasila:

- s uzavřením kupní smlouvy mezi městem Příborem a panem Radomírem Peterem, jejímž předmětem je prodej služebního vozidla městské policie Škoda Yeti 1,2 TSI za kupní cenu 70 100 Kč včetně DPH,
- s návrhem pořadí a rozsahem oprav místních komunikací pro rok 2021 na území města Příbora po úpravách takto: Ulice Alšova, Mánesova, Prchalov (část), Okružní, Švermova, Na Nivách (část), Na Hrázi (část), Bezručova (část), Mlýnská,
- s uzavřením dohody o provedení práce mezi Mateřskou školou Příbor, Pionýrů 1519, a paní Mgr. Pavlínou Jordánkovou na práce koordinátora projektu „Školka pro všechny děti III“,
- s uzavřením smluv mezi městem Příborem a obcemi Mošnov, Skotnice, Kateřinice, Petřvald a Petřvaldík, jejímž předmětem je poskytování knihovnických služeb, s účinností od 1. 7. 2021.

Rada města stanovila:

- odměnu za rok 2020 Mgr. Jarmile Bjačkové, ředitelce Základní školy Příbor, Jičínská 486, Mgr. Aleně Urbanové ředitelce Základní školy Npor.Loma Příbor, Školní 1510, Mgr. Ivě Drholecké, ředitelce Mateřské školy Kamarád, Příbor, Frenštátská 1370, Mgr. Pavlíně Jordánkové, ředitelce Mateřské školy Příbor, Pionýrů 1519, Olze Skřivánkové, ředitelce Školní jídelny Komenského, Příbor, Komenského 458, Lence Nenutilové, ředitelce LUNY PŘÍBOR, střediska volného času, Ing. Zuzaně Gřesíkové, ředitelce Technických služeb města Příbora ve výši dle zápisu ze schůze RM. Odměna může být vyplacena

za podmínky dodržení objemu v rámci platového limitu uvedené příspěvkové organizace nebo z fondu odměn.

Rada města rozhodla:

- o výběru nejvhodnější nabídky k veřejné zakázce „Tvorba programu do vysílání Local TV - městská televize Příbor“, kterou podala Mgr. Irena Nedomová v celkové výši 693 400 Kč/kalendářní rok.

Úplné znění dokumentu z jednání rady města se všemi náležitostmi a informacemi naleznete na webových stránkách města Příbora.

DOPRAVNÍ PROBLEMATIKA

ZMĚNY V DOPRAVNÍ OBSLUŽNOSTI – NOVÉ JÍZDNÍ ŘÁDY

Mgr. Pavel Netušil, místostarosta města Příbora

Letošní změny jízdních řádů jsou vesměs ve znamení úsporných opatření. Kraj musí řešit dramatický výpadek příjmů, takže škrtá, kde se dá, včetně dopravní obslužnosti. A nejde jen o současné změny platné od 13. 12., další redukci nevyužitých spojů lze očekávat v nejbližší změně jízdních řádů začátkem března. Pojďme ale nyní k těm změnám, které jsou aktuální.

Již od listopadu zrušil Zlínský kraj veškerou dopravu mezi Zlínskem a Ostravou provozovanou dopravcem Arriva (linky z Ostravy do Zlína, Valašských Klobouk a Luhačovic). Důvodem byl fakt, že během nouzového stavu výrazně klesla vytíženost těchto linek a dopravce měl personální problémy. Po Novém roce tyto linky (s výjimkou linky Ostrava – Valašské Klobouky) přejdou pod nového dopravce, firmu Transdrev. Ta bude linky provozovat nejméně dva týdny, poté se rozhodne dle aktuální epidemiologické situace.

Další změna nastala v železniční dopravě, kde od nového JŘ (tedy od 13. 12.) platí standardní jízdní řády, je tedy znovu možno jezdit přímými vlaky do Ostravy a z Ostravy (v pracovní dny čtyři páry spojů). Článek je psán počátkem prosince,

při zhoršení epidemiologické situace dojde samozřejmě opět k omezení.

Změny v autobusové dopravě zařazené do systému ODIS budou malé. Linka 699 bude nově na žádost našich občanů zastavovat v novojičínské průmyslové zóně. Na málo vytížené lince 649 do Studénky (Bílovce) budou zrušeny dva dopolední spoje, časové posuny si hlídejte na linkách 641 a 376. Některé ranní spoje budou nově považovány za školní a nebudou jezdit o prázdninách.

Spuštění avizované nové linky do Hranic (s přestupy na vlaky směr Praha a Vídeň) bylo vzhledem k výraznému snížení počtu cestujících v dálkových vlacích odloženo radou kraje na dobu se standardní mobilitou obyvatelstva.

Naopak velmi dobře postupuje práce na obnovení cyklobusové linky na Bumbálku a Bílou. Jsou upřesněny finanční podmínky dopravce, pracuje se na smlouvě. Pokud ji rady jednotlivých měst po trase odsouhlasí, bude cyklobus Příborem projíždět od půlky června o víkendech a od začátku července denně.

Na závěr obvyklá výzva: využívejte veřejnou dopravu, ať se nás další vlna škrtů dotkne co nejméně!

Ilustrační foto: Pavel Netušil

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2021

Každá koruna pomáhá

Vážení občané,

ve dnech 1. až 14. ledna 2021 Vás mohou i v této nelehké době doma navštívit tři králové, kterým můžete přispět do celostátní sbírky. Získané prostředky se využívají na podporu stávajících sociálních projektů u nás i v zahraničí. Další možností přispívat je na stránkách charity www.trikralovasbirka.cz

do online pokladničky, v otevírací době v Turistickém informačním centru Příbor a v místním kostele při bohoslužbách v období od 1. do 14. ledna 2021. Předem Vám děkujeme za finanční příspěvky a do nového roku přejeme hodně štěstí a zdraví!

Charita Kopřivnice

www.trikralovasbirka.cz
www.facebook.com/trikralovasbirka

EKOLOGICKÁ PROBLEMATIKA

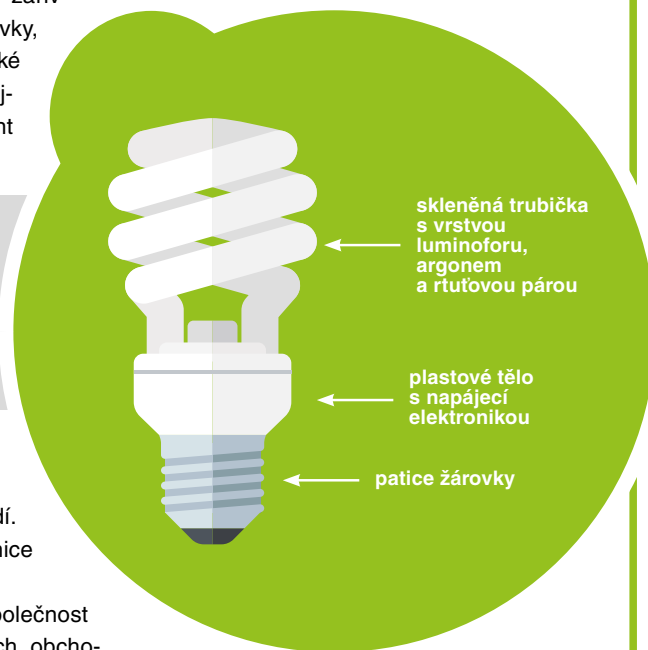
Jak fungují úsporné žárovky?

Úsporné žárovky vytváří světlo na stejném principu jako lineární zářivky. Při svícení se nezahřívají tolik jako klasické wolframové žárovky, mají delší životnost a hlavně šetří energii. Omezení spotřeby elektrické energie je hlavním důvodem, proč spolu s LEDkami nahradily obyčejné žárovky, které víc topily (95 procent energie), než svítily (5 procent energie).

V úsporných žárovkách se elektrický proud vede přes trubici obsahující argon a malé množství rtuťové páry, elektrický výboj v nich vytváří neviditelné ultrafialové světlo. Vnitřní povrch zářivky je proto ještě pokrytý fluorescenčním povlakem (luminoforem), který mění energii výboje na viditelné světlo. Právě složení luminoforu určuje barvu světla u zářivky.

Úsporné žárovky obsahují materiály, které lze díky recyklaci znovu využít – například sklo, kovy a plasty. Navíc obsahují stopové množství rtuti. Pokud skončí na skládce, zbytečně zatěžují životní prostředí. Když doslouží, je proto potřeba úsporky vytřídit. Nepatří do popelnice na komunální odpad, ale do speciální sběrné nádoby.

Síť sběrných míst v České republice provozuje nezisková společnost EKOLAMP. Vysloužilé zářivky můžete odevzdat ve sběrných dvorech, obchodech s elektrem, nebo u prodejců světelných zdrojů. Nejbližší sběrné místo najdete v mapě sběrných míst na www.ekolamp.cz

ekolamp

KOMISE PRO OBČANSKÉ ZÁLEŽITOSTI

BLAHOPŘÁNÍ

Bc. Ivana Bolomová, DiS., matrikářka Městského úřadu Příbor

Blahopřejeme jubilantům narozeným v lednu, kteří slaví své jubileum:

Lubomír Hřeblo	Libuše Klaudová	Ludmila Bělíková	Zdenka Váňová	Jan Laník
Marta Kobzová	Marie Besedová	Jan Machetanz	Jindřich Mikulěnka	Jiřina Hanzlíková
Anna Tichopádová	Eduard Bolom	Vratislav Krakovský	Jaroslava Demlová	Blažena Krestová
Zita Lesáková	Vladimír Drozd	Vlasta Linartová	Vlasta Helmová	Arnošta Holubová
Dana Rulfová	Marta Kabátová	Petr Fieber	Marcela Rejmanová	Jarmila Jurečková
Miroslav Mikulášek	Marie Drholecká	Jan Šustík	Milada Busková	Marie Paterová
Pavel Bouchal	Beatrice Figarová	Jarmila Sedláčková	Jaroslava Dostálová	
Marie Lundová	Jarmila Busková	Olga Krestová	Věra Vidomusová	

Jubilanti Domova Příbor

František Hodina Emília Kučerová Eva Šprochová Jaroslav Gillar

Letáček s informacemi týkající se jubilantů, který jste někteří už dostali do svých schránek, se vztahuje na jubilanty, kteří budou slavit své narozeniny v roce 2021. Netýká se již uzavřeného roku 2020. Děkujeme za pochopení a spolupráci s komisí pro občanské záležitosti.

PODĚKOVÁNÍ ZA ROK 2020

Bc. Ivana Bolomová, matrikářka Městského úřadu Příbor

S koncem starého roku a zároveň začátkem roku nového bych ráda poděkovala, jistě nejen jménem svým, ale i jménem mnoha spoluobčanů našeho města, všem členům a spolupracujícím komise pro občanské záležitosti. Ti se v průběhu celého roku 2020 starali o to, aby nebylo zapomenuto na ty, kdo slavili své významné životní jubileum.

V loňském roce bylo vše jinak, než jak jsme zvyklí. Pandemie nemoci covid-19 nám nedovolila uspořádat většinu akcí, které byly pro letošní rok v plánu. Dokonce přerušila na čas také osobní gratulace našim seniorům - jubilantům. Ti museli povětšinou zůstat v bezpečí svých domovů v izolaci, aby byli co nejméně ohroženi novou nemocí. I seniorům děkuji za pochopení celé situace a trpělivost. Mnozí se těšili na avizované tradiční setkání jubilantů – setkání se svými vrstevníky, kde by si popovídali a pobavili se u kulturního vystoupení. Snad je potěší alespoň „letecká“ návštěva členů subkomisí, kteří jim předají symbolický dáreček pro radost, který snad bude malou náplastí za neuspořádanou akci.

Děkuji také celému pracovnímu týmu za pomoc při organizaci vítání občánků. Tento rok poprvé zajistila milé hudební vystoupení paní učitelka Irena Laníková ze ZUŠ Příbor se svými studentkami. Vítání občánků má u nás již hlubokou tradici, kterou se nám letos z organizačních důvodů podařilo naplnit pouze jednou. Všechna miminka, která rodiče na vítání přihlásili v roce 2020, bychom chtěli přivítat do řad občánků města, jakmile to situace dovolí.

Děkuji Vám všem ještě jednou za čas, který věnujete svým spoluobčanům, a do nového roku 2021 přeji spoustu zdraví, optimistickou mysl, nadšení, elán ve Vaší práci. Mnozí z Vás děláte tuto práci ještě po návratu ze zaměstnání a zcela dobrovolně. Všichni ji ale děláte s ochotou a lidským přístupem k člověku, kterého není nadbytek v žádné době. Věřím, že nás nastupující rok překvapí příjemně a dovolí nám dělat radost našim spoluobčanům i nadále tak, jak na to byli zvyklí.

SVATEBNÍ ZAJÍMAVOSTI – VÝVOJ INSTITUTE MANŽELSTVÍ

Bc. Ivana Bolomová, matrikářka Městského úřadu Příbor

O satebních obřadech toho bylo napsáno již mnoho a napsáno ještě určitě bude. Manželství je „institute“, která se neustále vyvíjí jak po legislativní stránce, tak ve zvyklostech spojených s jeho uzavřením. Dovolila jsem si vyhledat alespoň zlomek informací a přiblížit je ve zkratce také Vám, čtenářům Měsíčníku.

Svatba je celosvětově rozšířený společenský obřad, jehož účelem je spojit dvě osoby, či chcete-li dvě srdce v jedno. V minulosti se jednalo zpravidla o osoby opačného pohlaví. Vzhledem k liberalizaci společnosti a společenských zásad je dnes v některých státech možné uzavřít sňatek i s osobou stejného pohlaví. Historicky se tento obřad vyskytuje v různých formách v naprosté většině světových kultur. Jejich forma se liší na základě sociálních, náboženských a dalších odlišností. Tento jev

můžeme sledovat na různých úrovních již od pravěku. V průběhu historie se charakter obřadu a jeho důsledků měnil na základě obecných společenských poměrů (vliv měl např. kult rodiny, církve, majetek a samozřejmě láska). Říká se, že prvotním účelem uzavírání svazků manželských bylo především zplození potomků a to šlo ruku v ruce také se získáváním či rozšiřováním majetku movitého či nemovitého. S láskou měla původní myšlenka manželství málo společného.

Uzavření manželství bylo záležitostí, která zapůsobila na celou rodinu. Týkalo se nejen rodiny samotné, ale i celého kmene nebo patriarchálního společenství, protože mohlo mít vliv na sílu kmene a také na jeho hospodářskou situaci. Bylo tedy přirozené, že o výběru manželky (původně šlo pouze o výběr ženy), o všech smlouvách a finančních záležitostech, které s tím

souvisely, měli rozhodovat rodiče nebo opatrovníci. Přesto byl někdy žádán také souhlas obou případných partnerů. Po uzavření dohody musel mladý muž rodičům dívky, která mu byla vybrána, vyplatit jakési výkupné za to, že dcera odchází z domu a nebude už moci dále zastávat své povinnosti v domácnosti. V některých méně vyspělých zemích světa, především v Africe nebo Asii, tento zvyk přetrvává i dnes.

Během prvního tisíciletí chápali křesťané manželství jako životní stav muže a ženy, nikoli jako právní smlouvu. Například podle germánských zvyků sňatek nespočíval jen ve vyjádření manželského slibu. Manželství vznikalo postupně (i několik let) - od požádání otce ženy o její ruku, přes veřejné zasnoubení, odevzdání věna, předání nevěsty až po začátek společného soužití. Teprve tím bylo manželství plně uzavřeno. Takto byla „uzavírána manželství“ v patriarchálních dobách, před vznikem zákona, který manželství upravoval. Byla to výlučně občanská záležitost. Neexistoval žádný náboženský obřad, ani ceremoniál. Věc byla veřejně oznámena a „uzavřené manželství“ bylo tímto zákonné. Nicméně, když se zařídily všechny záležitosti týkající se „uzavření manželství“ a když se muž a žena zasnoubili, pohlíželo se na ně tak, jako by už byli manželstvím spojeni. Pod zákonem byla do úředních záznamů obce zaznamenána všechna „uzavřená manželství“ a také narozené děti, které z těchto závazků vzešly.

Ve středověké Evropě byl běžný náboženský obřad v kostele za přítomnosti kněze, ale uzavřít manželství šlo i v soukromí vyjádřením manželského slibu před svědky. Ve Skotsku a Dánsku tehdy například stačilo, aby žena a muž společně tři roky žili. Podobně v Anglii, Francii či Německu donutily církevní soudy dvojici po několikaletém soužití, aby se buď rozešla „pod trestem manželství“, nebo jejich vztah prohlásily za manželství. Do poloviny 16. století, kdy koncil v *Tridentu* kodifikoval náležitosti katolického církevního sňatku (manželství musí být uzavřeno v přítomnosti faráře a dvou svědků ve farním kostele), šlo v křesťanské Evropě uzavřít manželství nejrůznějšími způsoby, třeba jen několikaletým soužitím. Od 19. století začaly některé země umožňovat i civilní svatby, které se následně někde staly povinnou a jedinou státem uznanou formou uzavření manželství a slavení náboženského svatebního obřadu před civilním sňatkem bylo trestné. V českých zemích zavedl alternativní civilní sňatky *zákon č. 51 z roku 1870* (sňatek mohly uzavřít také

osoby, které nenáležely k žádné státem uznané církvi). První občanský svatební obřad v Praze se konal před 140 lety a jedním z „průkopníků“ byl třeba Vojtěch Náprstek, který uzavřel ryze civilní sňatek s Josefou Křížkovou 25. února 1875 na Staroměstské radnici v Praze.

Po vzniku samostatného Československa byl přijat v roce 1919 *Zákon č. 320/1919 Sb. Národního shromáždění, kterým se mění ustanovení občanského práva o obřadnostech smlouvy manželské, o rozluce a o překážkách manželství*, jenž zavedl fakultativní civilní sňatek i rozlučku. Podle něj se například za nezpůsobilé k uzavření manželství považovaly osoby slabomyslné, mladší 14 let či impotentní. Překážkou k uzavření manželství bylo mimo jiné příbuzenství až do čtvrtého stupně pobočné linie včetně švagrovství. Za neplatné bylo prohlášeno manželství uzavřené ze strachu, či snoubencem uvedeným v omyl, že snoubenka je těhotná. Po nástupu komunistického režimu v *únoru 1948* byl přijat v Československu *zákon o právu rodinném*, který zavedl obligatorní civilní sňatek. Ten se uzavíral souhlasným prohlášením muže a ženy před místním národním výborem. Až dalším *zákonem o rodině č. 94/1963 Sb.* byla například zrušena jako překážka uzavření manželství švagrovské příbuzenství. Po listopadové revoluci byla *novelizací zákona o rodině z roku 1992* zrušena výlučnost občanského sňatku a opět zavedena možnost obřadu církevního. Snoubenci tak mohou při respektování všech ostatních zákonných požadavků uzavřít občanský sňatek před starostou či pověřeným členem obecního zastupitelstva, nebo církevní sňatek před osobou k tomu oprávněnou.

Svatba samotná sice probíhala dlouho bez nějakého formálního obřadu, ale oslavy s ní spojené byly velmi radostné. A právě zde můžeme začít sledovat první známky různých svatebních rituálů, které se postupem času vyvíjely, a na jejichž základě se utvářely zvyky, které dodržujeme nyní i my. Ale o tom třeba zase příště...

Zdroje dat pro článek:

<https://cs.wikipedia.org/wiki/Svatba>

https://www.idnes.cz/onadnes/moda/svatba-historie-svateb.A140403_130309_styl_jup

https://www.lidovky.cz/relax/zajimavosti/drive-stacilo-k-uznani-manzelstvi-trilete-souziti-to-ze-strachu-neplatilo.A110303_112819_ln-zajimavosti_pks

OBČANSKÉ NÁZORY

CO LZE VIDĚT ZA FRÝDECKOU BAZILIKOU?

Mgr. Pavel Buchta a Karel Greiner

Jedním z cílů našich výprav autobusových zájezdů z Příbora do Frýdku bývala bazilika Navštívení Panny Marie. „Vystupte si!“ zní pokyn průvodce. „Za dvacet minut sraz v autobuse,“ zněl jeho dovětek. Hlavou se mi honí otázka: „Co je vlastně za bazilikou?“ Můj kamarád Pavel z Frýdku mi říká: „Karle, já bydlím v jednom z bytů nedaleko baziliky. Ukážu ti Hrad. Penzion Hrad je klidný starobylý penzion, kde se můžeš stylově najíst i ubytovat, a to jen dva kilometry od tvého oblíbeného Muzea Beskyd, do kterého tak rád jezdíš na výstavu.“

Foto: Archiv Pavla Buchty

Kromě baziliky tak již ve Frýdku znám i tuto středověkou restauraci nad místním fotbalovým stadionem Stovky. Protože od Hradu jezdí městská hromadná doprava až do Lískovce, zajeli jsme se podívat i do Hájku. O tomto poutním místě jsem věděl, ale poprvé jsem zde byl až letos na podzim. Byl krásný barevný čas – listí žloutlo a žaludy padaly na chodníčky. Škoda jen, že ta voda z pramene byla znečištěna koliformními bakteriemi. Rádi se sem zase v novém roce vypravíme.

SETKÁVÁNÍ TATROVÁCKÉ MLÁDEŽE – VZPOMÍNKY A VYPRÁVĚNÍ KARLA GREINERA

Karel Greiner

Přicházející rok 2021 je ve znamení velkých oslav. Naše historické město Příbor slaví 770 let od svého založení. Doprovází nás i logo. Pamatujeme si 1251–2021. Velké výročí do města přiláká více turistů. Návštěvníci z Katovic se chtějí procházet uličkou pod kostelem, která nás zavede k řece. Prostor mezi farním kostelem a řekou Lubinou přímo vybízí místní podnikatele k posezení na terasách svých rodinných domů s pohledem na řeku. Příkladem je nám nedaleko vzdálený Místek. Tady si v letních měsících u řeky Ostravice v restauraci s lidovým názvem „Krmelec“ dáš grilovanou klobásu s čepovanou kofolou. Já nejvíce v tuto chvíli oceňuji ve městě Příboře akce na břehu řeky Lubiny. Příkladem jsou myslivci z Hájova, kteří nám s přicházejícím letním slunovratem navaří guláš, a ještě si vychutnáš atmosféru „metání metel“. Rovněž včelaři nabízejí letní večer u řeky Lubiny. Zde si i zatančíš!

Také v prostorách Kulturního domu Příbor turisty zaujme stálá výstava Tatra Příbor. Fotografie mapují výzkum, vývoj a výrobu jednotlivých modelů osobních vozů. Na jednácti panelech vidíme většinou „Příběh“ luxusního provedení s reprezentačním zaměřením pro státní instituce. Zaujme však i panel, jež vybočuje z výrobních prostor továrních hal závodu Tatra Příbor. Nejružnější volnočasové aktivity je vidět u hasičů. Nejvíce zaujme sepětí TJ – Tělovýchovné jednoty s výrobním závodem. Byl jsem členem turistického odboru TJ Tatra Příbor. V osmdesátých letech dvacátého století byl velmi oblíbený již tradiční turistický pochod „Janáčkovy chodníčky“. Hukvaldská obora v měsíci září se stala magnetem turistů přicházejících z širokého okolí. Protože jsme žili a pracovali v Československu, tak naše aktivity směřovaly na Slovensko. Zúčastnil jsem se „Mezinárodního výstupu mládeže na Rysy“.

Právě Vysoké Tatry mají své kouzlo! Také zaujalo „Setkání tatrovácké mládeže“ v Čadci. Tatra Čadca vytvořila skvělé podmínky. Z vystoupení rockové skupiny Progres 2 jsme měli velkou radost. Rovněž byla zajímavá kopřivnická soutěž „Co víš o Tatře?“. Naše soutěžní družstvo získalo odměnu: týden zimní dovolené v rekreačním středisku Tatra Bánovce nad Bebravou. Tatrovácká inspirace vítězila na Pustevnách. Můj článek v podnikových novinách Tatrovák s názvem „Pustevny 83“ vykresluje předlistopadovou náladu s ubytováním ve stanech. Hřímy kytary a nejznámějším hromadným pokřikem je slogan: „Každé auto zchátrá, na věky vydrží jen Tatra.“ Je tu však slyšet i odhodlání k dobývání černého uhlí. K recesi motivuje bojový pokřik mezi okresy v rámci kraje: „Až se zvednou těžní věže na území Jičina, čím se potom bude chlubit okres Karviná?“ V představách těžářů OKD totiž nebyly jen nám dobře známé dvě jámy s č. 4 a 5 s názvem „Důl Frenštát – Západ“. Jáma č. 4 u cesty na Rožnov zažila v listopadu 1985 zával. Slavná však byla jáma č. 5 pod vrchem Kozinec. Tady hlubiči vytvořili československý rekord. Jáma č. 5 je tedy bezproblémová s armovaným betonem. Pomáhal jsem tady při výrobě „armokošu“. Hloubka jámy č. 5 je jeden kilometr. Přesněji 1 088 metrů. Těžaři v nově budované lokalitě Jih měli představu vybudovat třináct šachet. Hlavní šachta – podle vzoru Důl Paskov na Frydecko-Místecku – zněla v představách těžářů OKD vybudovat „Důlní komplex“ v prostorách „Za hřištěm“ ve Vlčovicích s napojením na železniční vlečku a následně vlakové nákladové nádraží v Kopřivnici. Černé uhlí mělo být dobýváno z dobývacího prostoru obce Tichá. Příbor měl mít tři šachty, ale je tu hodně metanu! Překvapením je dokonce šachta Nový Jičín. Tu byl v hledáčku těžářů „Puntík“.

12. 6. 2019 na výstavě Tatra Příbor

12. 6. 2019 na výstavě Tatra Příbor je Karel Greiner

Fotografie: Mgr. Pavel Buchta

„TATRA KOLEM SVĚTA 2“

Ruda Korčák, Příbor

Vážení občané, milí cestovatelé,

od počátku měsíce října 2020 sledují mnozí z vás na televizní stanici Prima ZOOM cestopisný pořad „Tatra kolem světa 2“. Přesně před rokem jsem byl vybrán na část této expedice jako palubní kuchař pro posádku vozidla Tatra (Trajda) a doprovodného vozidla (Bludička). Rád bych se s vámi podělil o nezkreslené a skutečné události, jak se vyvíjely na samém začátku této expedice. Všichni víme, jakým způsobem Covid

19 zasáhl do cestovního ruchu ve světě, nebyla toho ušetřena ani dlouho připravovaná expedice kolem světa s Tatrovkou. Byť vše skončilo dříve, než začalo, přinesla mi tato cesta další životní zkušenosti na mých toulkách po zajímavých místech kontinentu. Předkládám vám článek ve formě rozhovoru a snažím se odpovědět na nejčastěji kladené otázky, ať již od novinářů, nebo od jiných cestovatelů.

1) Jak bys s odstupem času zhodnotil svou účast na expedici?

CESTA JE CÍL - je slogan Tatry kolem světa. Uplynulo 9 měsíců od doby, kdy jsem v tureckém Istanbulu poprvé spatřil partu lidí, kteří se jako já rozhodli pro netradiční cestování s cílem objet svět. Uplynulo 9 měsíců a nyní již se strážlivou

a chladnou hlavou mohu zhodnotit cíl - necíl, šťastnou - nešťastnou, dobrodružnou - nedobrodružnou cestu, která pro mě začínala v Turecku a měla skončit někde na území mezi Gruzii, Arménií a Azerbajdžánem. Člověk míní, plány se mění. Říci, že jsem byl ve špatný čas na špatném místě, určitě nelze. Covid-19 to bylo to slovo, které ovlivnilo celý život expedice, covid-19 byl ten, kdo se snažil tatrovácké expedici zkrátit cestu, změnit cíl

a komplikovat situaci. Všechno bylo úplně jinak, než jsem si představoval. Ne všechno ovlivnila pandemie, která nás začala stíhat od tureckého Istanbulu a uháněla za námi velmi rychle přes celou zemi od západu na východ. Ač se náš tým snažil vymyslet různé strategie a Trajda „trajdila“, jak jen mohla, virus nás dostihl na turecko-gruzínské hranici a uzavřel závoru „neprodyšně“ a nadlouho! Čekali jsme hodiny a hodiny v zimě a mrazu na zledovatělém horském průsmyku, zda se hranice ještě otevrou či nikoliv. NEOTEVŘELY! Přestože celý projekt byl pod dohledem českého velvyslance v turecké Ankaře. Celodenní osobní návštěva přímo na velvyslanectví nepřinesla očekávaný výsledek. Vozidlo Tatra se muselo sklonit před prvním opravdovým nepřítelem na svých cestách. Návrat k zamrzlému jezeru Van, jen malý kousek od posvátné hory Ararat, byl nutností. Bylo potřeba zvolit další strategii.

2) Na co nejraději vzpomínáš?

Na cestu jsem byl vybrán jako „hlavní palubní kuchař“. Moc jsem se těšil na tuto funkci, moc jsem se těšil na přípravu jídel v terénu, byl jsem plný očekávání, z jakých surovin a jakým způsobem se bude na Tatře vařit - jaká jídla budu posádce připravovat. Velmi rád vzpomínám na ty chvíle, kdy jsme s velitelem expedice Markem zavítali do tureckého potravinového skladu a na tureckou tržnici a těsně před odjezdem zajišťovali suroviny na přípravu jídla pro posádku. Velmi rád vzpomínám na samotnou přípravu jídel v zimní turecké přírodě, ať už u jezera Van, nebo přímo mezi ozbrojenými vojáky na turecko-gruzínské hraniční čáře, kdy teploměr byl hluboko pod nulou a sníh se z oblohy sypal do ešusů na připravené jídlo. Skvělá ale také byla prohlídka skalního města Vardzia, nebo návštěvy chudých tureckých domácností na hranici s Íránem.

3) Máš pocit, že tě expedice něco naučila? Pokud ano, tak co?

Partu lidí různého věku, různého zaměření, různého vyznání, různých schopností a různých nálad, k tomu stísněný prostor „Trajdy“ jistě prověřil každého z nás. Nešlo jen o rozdílnost názorů, kde a kdy udělat přestávku, kdo bude spát na střeše vozidla ve spacáku a v minusových teplotách a kdo bude spát v příjemně vytopené kabině „Trajdy“. Bylo rovněž nutné se přizpůsobit hygienickým podmínkám a poměrně

rychle zavádět do praxe jednotlivé nápady a připomínky, které se odvíjely od toho, jaké informace jsme o šíření pandemie na tureckém území právě dostávali. Výměna názorů byla mnohdy velmi ostrá, hledala se ta nejlepší varianta pro další cestu, i když jsme si nakonec všichni museli přiznat, že rychlost šíření viru a mimořádná opatření budou zřejmě silnější a nad naše možnosti. Nedá se přesně specifikovat, co mne krátká účast na expedici naučila. Na svých cestách jsem zažil mnoho konfliktních a nebezpečných situací. Ale boj s pandemií 4 000 km od domova v přírodních podmínkách za nejistého dalšího vývoje je jistě velkou životní zkušeností a člověk se s ní nesetkává běžně.

4) Přinesla ti účast na expedici něco dalšího?

Rychlé a správné rozhodování - to je to, co v životě mnohdy potřebujete. Na expedici to platilo dvojnásob! Situace, do které jsme se dostali ve východotureckém městě Kars, byla opravdu pro většinu z nás ojedinělá, mimořádná a psychicky náročná. V posledních dvou dnech velká část výpravy řešila jediný problém - a to, zda zůstat s expedicí, popř. jak dlouho ještě, nebo se co nejrychleji jakýmkoliv možným způsobem vrátit domů do České republiky. Byl jsem zpočátku rozhodnutý, že nejméně další měsíc zůstanu s tatrováky a pomohu v mimořádně náročné situaci popostrčit Trajdu a Bludičku o pár set kilometrů dál na východ do Gruzie či Arménie. Jak čas rychle ubíhal a my jsme přejížděli z jednoho místa na druhé (tak jak nás zastavovaly vojenské oddíly), viděli jsme, že se zavírají hotely, restaurace, obchody, kulturní památky a hranice kolem nás. Z toho jsme usoudili, že bude jen hůř a hůř.

Televizní dokument neukázal mimořádně vypjaté situace a složité rozhodování - možná i strach jednotlivých členů expedice o životy své nebo o životy svých dětí a rodin, které začínaly bojovat s neznámou chorobou v České republice. Dokument ukázal prostě jen to „pozlátko“, které mělo vyjádřit, že tato expedice je o poznání, krásách přírody, usměvavých a spokojených lidech na palubě kopřivnické Tatry.

Když stojíte před budovou letiště a je vám položena otázka: „Rudolfe, jedeš s námi, nebo vystupuješ?“ ...víte, ale rozhodnutí musí být okamžité, neboť pomalovaná Tatrovka z Evropy s „jakousi posádkou“ v době šířícího se covidu po Turecku musí opustit letištní prostor téměř okamžitě.... Říkáte si: co teď?

Nemám letenku, nevím, zda z této oblasti poletí ještě nějaké letadlo, jestli tudy jezdí vlaky, nebo se sem zatoulala nějaká autobusová linka z téměř dvoutisíc kilometrů vzdáleného Istanbulu. Nevíš, kde budeš spát, neznáš jazyk a máš pár vteřin na rozhodnutí..... asi chvíle, která mi nejvíce utkvěla v paměti. A tak se rozhoduji: „Marku (velitel expedice), jeďte beze mě“.... Balím si pár nejn nutnějších věcí, polovinu nechávám na Trajdě a vystupuji na chodník. Trajda odjíždí, tři další

účastníci odlétají s průvodkyní domů do Česka za předem zakoupené letenky. Slunce svítí, zima a sníh, davy Turků se hrnou k letištní hale. Co teď? Vracím se taxíkem zpátky do města Kars. Hledám místo, kde mě ještě ubytují, a snažím se získat letenku zpět domů. Během několika hodin mám vše vyřešeno. Času mám dost. Vnitrostátní let Kars -Istanbul odlétá za dva dny. Kupuji si respirátory, roušky, dezinfekci a vyrazím do ulic. Je zřejmé, že panika z pandemie dorazila již i do této oblasti. Jako „sám voják v poli“ poznávám město, kupuji dárky, ochutnávám pravou nefalšovanou místní stravu, přespávám sám v jakési ubytovně, která je již oficiálně uzavřena. Za dva dny se vydávám na letiště a přes Istanbul (zde musím přechkat na letišti ještě 24 hodin) odlétám do Prahy. Kalendář ukazuje 30. března 2020 a Česká republika prožívá těžké období. Praha je vylidněná, ulice jsou prázdné. Domů mi zbývá pouhých 360 km a to je již opravdu kousek. CESTA JE CÍL - cíl, který v tuto chvíli nevychází ani Tatrovce a nevyšel úplně tak ani mně. Život však nekončí, držíme si palce. Věřím, že vše dobře dopadne a Trajda s Bludičkou se pohnou na jaře o další tisíce kilometrů ke svému cíli - zatím aspoň do ruského Vladivostoku (v současnosti je Tatrovka zaparkována v přístavu u Kaspického moře a čeká na další svůj osud). Víza do Ruska jsou zatím nedostupná.

5) Kdybys teď (s aktuálními zkušenostmi) potkal svoje „březenové já“ chvíli před expedicí, co bys sám sobě poradil? Co bys sám sobě poradil, co se týče balení na expedici, přípravy, očekávání, vnímání, přístupu, čeho-li dalšího?

Nikdo nic neudělal špatně, všichni se připravili, jak nejlépe uměli. S největší pečlivostí a s největším odhodláním udělat vše pro spokojenost cestovatelů a členů posádky. Osobně nemohu říci, že bych si na cestu sbalil něco zbytečného, nebo že mi v batohu něco přebývalo. Překvapily mě velké teplotní rozdíly v prosluněném Turecku. V hlavním městě panovalo 14. března krásné jarní počasí a o dva dny později jsme již v hlubokém sněhu a závějích tlačili Bludičku přes horské průsmyky ve výšce 3 000 m. n. m. Možná bych pro příště přibalil jednu teplou rukavici navíc ☺.

6) Polož si vlastní otázku: „Zainvestoval bych osobně do expedice miliony korun a sám ji organizoval jako Marek a jeho tým?“

Moje odpověď:

Tento způsob expedice je velmi rizikový. Riziko nespočívá ani tak v technické přípravě, jazykové bariéře, finančním krytí či nesnázích na cestách. Za největší riziko považuji rozmanitost měnící se posádky z řad dobrovolníků. Různorodost názorů, fyzická a psychická připravenost, hygienické podmínky a nálady členů posádky - to vše komplikuje a bude i nadále komplikovat celý průběh akce. Každý jsme z „jiného těsta“, každý máme jiný pohled na věc, každý vyděláváme peníze různými způsoby. Všichni jsme všechno viděli, všichni všechno známe, všichni jsme všude byli dvakrát. A to je asi to nejtěžší pro celou expedici do budoucna.

Držím posádce palce, neboť CESTA JE CÍL ... !!!, neboť TATRA má své dlouholeté kořeny a historii v našem městě Příboře.

ROK 2020 U PŘÍBORSKÝCH RYBÁŘŮ

Ing. Radovan Jahn, předseda MO ČRS Příbor

Tak jako všude jinde, i Místní organizaci Českého rybářského svazu Příbor výrazně zasáhla jak první, tak i druhá vlna pandemie COVID-19. Při první vlně na jaře byl pandemii značně ovlivněn především výdej členských náležitostí. Štěstí měli ti členové, kteří si své náležitosti stihli vyřídit ještě před vyhlášením nouzového stavu do konce února. V dalším období byl dle nařízení vlády uzavřen také náš rybářský dům v Příboře, kde prodej a výdej členských náležitostí obvykle probíhá. Situace se podařila vyřešit díky obětavé práci jednatele a hlavního hospodáře, kdy bylo možno členské náležitosti vyřídit prostřednictvím elektronické pošty. Úhrady poplatků a vyzvednutí povolenek probíhaly prostřednictvím bezhotovostního platebního styku a prostřednictvím České pošty, popř. osobního odběru po telefonické domluvě přímo u jednatele nebo hospodáře. V měsíci březnu a dubnu nemohly taktéž proběhnout plánované výborové schůze. Naléhavé úkoly byly řešeny prostřednictvím telekonference s jednotlivými členy výboru.

Co je však důležité, hlavní úkol, kterým je výchova rybích násad do sportovních revírů v rámci územního svazu Ostrava, se nám podařilo splnit, a to ve velmi dobré kvalitě. V únoru byly osazeny hlavní rybníky Borovec 1 a 2 (B 1 a B2) dvouletou násadou kapra a později po vylihnutí jiker také candátem ve fázi plůdku. Rybník Borovec 5 (B 5) byl osazen jako již tradičně plůdkem ostroretky. Zde je však nutno podotknout, že výsle-

dek v tomto případě nedosáhl vynaloženého úsilí a je hodnocen jako podprůměrný. Tak jako v jiných letech jsme netrpělivě před vysazením ryb očekávali, jaká bude situace s napouštěním rybníků. Vzhledem ke klimatickým podmínkám, které panovaly v jarních měsících, jsme velice rychle všechny naplnili vodou na 100 % a v několika případech došlo také k upouštění vody přes bezpečnostní přelivy.

Letní měsíce po uvolnění hygienických opatření proběhly v obvyklých tendencích. Ve sportovní oblasti byly oba závody dětí na přehradě v Kateřiněch a ve Štramберку z důvodu hygienických opatření v měsíci květnu bez náhrady zrušeny. Podařilo se pouze zorganizovat 2. ročník Příborského poháru v plavané na rybníku B 1 pro dospělé, který se konal poslední víkend v červenci za účasti 28 závodníků z celé ČR. Závod byl rozdělen do dvou, a to v sobotu, kde z našich závodníků skončil na 3. místě Radim Kapica, pátý byl Lukáš Dořičák. V neděli byl druhý Jakub Chlebek a Lukáš Dořičák opět pátý. V sobotu zvítězil Vojtěch Mastěra z MO ČRS Jindřichův Hradec, v neděli Alois Pokorný z MO ČRS Ostrava.

Měsíce září a říjen byly zaměřeny na přípravu a provedení výlovů. Celkem bylo na rybochovných zařízeních vyprodukováno a vyloveno 5 320 kg kapra o průměrné hmotnosti 2,9 kg, 821 kg candáta o průměrné hmotnosti 9 kg a cca 25 000 ks ostroretky o průměrné délce 8 cm.

PŘEDSTAVUJI VÁM...

Mgr. art LADU (VYVIALOVOU) TOMEČKOVOU

Stav: vdaná

Děti: 3 děvčata, 1 chlapec

Dosažené vzdělání: vysokoškolské, textilní a oděvní design

Povolání: módní návrhářka

Koníčky: práce

V Příboře žije od roku 1997

taková schovka na zahradě, nebo společně upečený koláč - to jsou drobnosti, které mám ráda. Taky jsem nadšena, že každý den můžu jít na zahradu si zacvičit nebo když s holkami v dílně stříhám. Mě baví každý den, mě vlastně baví žít (hezky smích). Patří do něho i tvoření - stav, kdy nemusíte nad věcmi přemýšlet, jen je děláte. Je jedno, jestli pečete, plejete na zahradě, vytváříte model, který vyhrává cenu v mezinárodní soutěži. Tvoření je pocit, kdy věci neřešíte, a ony se dějí skrze vás. O to se snažím každý den!

Kdykoli slyším její jméno, vybavím si, kterak stojí v Příboře Tatra Tomáše Tomečka, kolem plno lidí zachumlaných do bund, čepic a šál... a mezi nimi žena. Naprosto nepřehlédnutelná, nejdříve tím, jak je oblečená - jinak než ostatní. V šedi dne působí svěže. Je nepřehlédnutelná svou krásou - štíhlá, vysoká, něžný obličej s velkýma očima bez líčidel. Mlčí, nechává svého muže „napospas“ fanouškům, jen tak pozoruje dění kolem něj. Žena závodníka. Působí na mě jako porcelánová panenka, velmi křehce. Jak jsem se tehdy mylila! Tato žena, módní návrhářka a výtvarnice, přesně ví, co dělá a co dělat chce. Je chytrá, rázná, odhodlaná, a když mluví nebo se směje, je jí plno! Je to žena, která prostě září! A nevadí, že spolu hovoříme v rouškách. Paní Lada má tu svou z vlastní dílny. Jak říká, je to rouška sama o sobě chytrá. Je bezúdržbová, super prodýšná, antibakteriální, nemusí se vyvařovat. Využívá totiž nanotechnologie. Toto téma v souvislosti s Ladou Vyvialovou je téma nikoli na jeden článek, ale řekla bych i na jednu útlejší knihu! Když mluví o nanotechnologii úplně jí svítí oči, a že je má i laskavé jsem si všimla už u první odpovědi.

1. Které dobré vlastnosti jste zdědila po svých rodičích?

Pracovitost. Mí rodiče jsou mimořádně pracovití. Po mé babičce - nevím, jak to nazvat, asi lásku a respekt k lidem. Mám jako by všechny ráda a vždy mi vadilo, když se s dětmi zacházelo jako ne s plnohodnotnými lidmi. Moje babička, úžasná žena, učitelka v mateřské škole je respektovala. Měla je ráda. Bylo jí skoro 90 a seděla na lavičce před domem, kolem jezdili cyklisti, takoví staříčci a vždycky dobrý den, paní učitelko!

Sedmdesátiletý pán a ona dobrý den, Ondrášku (smích). Všechny si je pamatovala, nikdy na nikoho nenadávala. Druhá babička byla skromná, pracovitá a také nikoho a nic nehodnotila, ani v těžkých životních situacích. Měla k lidem respekt.

2. Jaká je Vaše nejoblíbenější činnost?

Práce. Paradoxně od doby, co jsem s ní chtěla skončit. Móda je často nemorální a neekologická. Ale v r. 2014 jsme hledali materiál pro bondtriko, mateřské oblečení. Chtěla jsem udělat oblečení, které bude pro maminku pomocí. Bude s ní růst i se zmenšovat, bude v něm kojit nebo v něm půjde do divadla. A protože věci se mají dělat dobře, nebo vůbec, to je jasné pravidlo, hledali jsme materiál, který bychom měli pod kontrolou. Věděli bychom, že ho nenabarvili někde v Asii a neznečistili řeku, že ho nevyráběly děti v továrnách a navíc, aby byl nenáročný na údržbu. Dostali jsme se až k materiálu využívanému ve zdravotnictví. Ušili jsme malou sérii a ti, kteří v tom začali chodit, ani nevěděli proč - to ze sebe nechtěli sundat. A tak jsme dospěli k nanotechnologii. Pochopila jsem, že člověk svou cestu může změnit a co ho neobohacuje, z čeho nemá radost, s tím nemá smysl ztrácet čas. Možná to zní pateticky, ale žijete-li s tím, že vás zítra může přejít auto a dnešní den je poslední, tak vlastně nemá vůbec cenu dělat věci, ve kterých se necítíte dobře! Má práce mi sice zabírá hodně času, ale záměrně. Máme 4 děti, hodně jsem se jim věnovala a teď mám takových 5 let, kdy si chci užít práci, tak jak před tím děti. Ale né že bych teď s nimi nebyla (smích),

3. Jaká je Vaše nejoblíbenější kniha, film, hudba?

Čtu ráda a hodně (úplně září)! Nyní jsou to knihy sebezorojové - sociologické, leadership i s transcendentálními zážitky. Zrovna čtu knihu ženy, která prožila klinickou smrt. Před tím jsem četla knihu Zykumunta Baumana Tekutá modernita. Jednu dobu jsem měla moc ráda Voltaira, Borise Viana, Coelho, Kerouaca, Kafku. Když jsem si oblíbila autora, četla jsem od něj všechno a hltala jsem to - už od dětství. Máme obrovskou knihovnu s literaturou pro děti a mládež. Můžeme konkurovat místní knihovně, máme fantastický výběr knížek. Snažím se číst každý večer, je to rituál.

Filmy, když jsem byla malá, milovala jsem všechny animované - Bolek a Lolek, Jen počkej, zajíci (smích), samozřejmě se mi líbila Arabela. Pak jsem 10 let studovala výtvarné školy, tak třeba Buñuel, nebo francouzský film 50. let a teď Tarantino. Baví mě sledovat jeho osobní vývoj. Poslední film Tenkrát v Hollywoodu se mi zdá skvělý. Je tam neuvěřitelné vybavení výtvarného, vizuálního, totální profeseionality po všech stránkách od kostýmů po umělecké výkony až po obsah. A hudba? Od vážné hudby, např. Vivaldi, Mozart - toho má snad rád každý, Smetana - až po rock. Měla jsem velkou fonotéku s Beatles, Bee Gees i Hapkou, Radúzou. Když je hudba kvalitní, nezáleží na žánru. I japonský punk mně připadá fascinující.

4. Čím jste chtěla být jako dítě?

Princeznou, slavnou a bohatou. A pak mi všichni tvrdili, že jsem chtěla být malířka. Na základní škole bylo už jasné,

budu výtvarník a tečka.

5. Měla jste v dětství svůj vzor?

(Přemýšlí) Líbili se mi Vinnetou, Ribbana, Nšo-či i pyšná princezna, její nádherné šaty a závojiček s korunkou. To už jsem asi podprahově vnímala módu. Ale vzor? **(Usmívá se.)** V rodině, tam ano. Mám maminku, byla vždy nesmírně krásná, kdysi s dlouhými vlasy, a mám úžasnou tatínku, který všechno uměl a všechno mu šlo. Tak jsem to vnímala v dětství. Jmenuji se Jaroslav a Růžena jako v pohádce Jak se budí princezny. Tak jsem si říkala, že to jsou mí rodiče a proč bych teda já nemohla být princezna.

6. Kdo Vás přivedl k Vašemu povolání?

Zcela rozhodně a naprosto jistě **(smích)** maminka. Je praktická, řekla mi **(a napodobuje rázný mamčin hlas):** to je hezké, že budeš malovat, ale čím se budeš živit?! Vyber si užitý obor! Mně to v té chvíli bylo jedno - umprumka jako umprumka. Mohla jsem se přihlásit na malbu, kresbu, grafiku, návrhářku. Moje babička výborně šila, moje maminka výborně šije, můj pradědeček byl excelentní krejčí. Mám jeho knížku z roku 1890, kde si zapisoval míry. Možná tam zahrála roli nějaká genetika **(od srdce se směje, smíchu je plná místnost)** a maminka to nějak vycítila a verbalizovala. Já řekla ano. Nikdy jsem nelitovala. Je pravda, že volné umění dává člověku větší svobodu, ale když nemáte žádnou hranici, je to taky těžké. Já mám sice limity - vím, že to má mít kapsy, díru na hlavu, na nohy, ale došijete to a ono to začne žít s člověkem, který se do toho obléká. To mě baví.

7. Jaké jsou Vaše vazby na Příbor?

Můj dědeček v Příboře žil. Měli domeček ve Věsce. Vyprávěl mi, jak zkratkou chodíval do školy uličkou, kterou jste teď opravenou ukazovali v LTV. Moje babička studovala učitelský ústav a já sama jsem tady strávila dětství i mládí. Patřila jsem do slavné skupiny mažorettek paní Bártové. Ta mě dalekosáhle ovlivnila. Byla dynamická, spontánní, úžasná tanečnice, neuvěřitelná choreografka. Dala mi zakusit pocit štěstí z toho, když děláte ráda něco, co neřešíte. Do Příbora jsme chodili i na diskotéky, bývaly hogo fogo. Teď tu bydlíme. Jsem z Kopřivnice, můj muž z Olomouce. Když jsem studovala v Bratislavě a už i pracovala v Brně, neměla jsem v plánu se vracet na severní Moravu. Není to příliš praktické, věnujete-li se módnímu návrhářství. Dělat to odsud je opravdu dřina. Prvních 10 let jsem obřečela, teď už je to skvělé. Můj muž

prostě potřeboval zůstat blízko Tatry, tak si nás přitáhla tato Topičova vila **(sedíme v místnosti s velkými okny, díváme se do podzimní zahrady, je to jako v pohádce)**. Toto místo je fakt nádherné. Vilu jsme koupili v r. 1997. Přišla jsem tady, uviděla jsem práh domu a věděla jsem, že to je můj domov. Nic jsme neřešili. Prostě jsem ho koupila, dům v žalostném stavu **(směje se na plné pecky!)**. Asi díky tomu, že jsme byli romanticky naivní a nezkušení, nepřipadlo nám jako problém, že musíme - neříkám celý dům znovu postavit, ale všechno na něm vyměnit - od oken přes plyn, vodu, elektřinu, střechu, krovy, věnec, všechno. Ale ten dům byla láska na první pohled. Přitáhl nás sem, jsme tu a tak to je.

8. Které místo v Příboře máte nejraději?

Náš dům. Obdivujeme, jak je postavený a na jak krásném místě. Jinak Příbor mě fascinuje z pohledu urbanismu, je fantasticky položený. Je to opravdu mimořádné místo. Když máte Příbor pod sebou, vidíte na kopečku kostel, kolem něj meandr Lubiny, z jedné strany Beskydy, pak to otevření do Moravské brány, krása.

9. Co se Vám ve městě nelíbí?

Příbor má specifickou atmosféru, nemohu říct, že to je něco, co se mi úplně nelíbí. Ale je tady něco - řekla bych zaseklého. Je tady spousta úžasných lidí, máme tady přátele, laskavé, hodné, ale celkově atmosféra ve městě není, jako že z dálky si lidi říkají ahó, jak se máš.. že by seděli spolu v kavárně, spontánně se potkávali. Možná je to ale přirozené. Úplně všechno se vyvíjí v sinusoidách a Příbor tak, jak byl v 80. letech atmosférou daleko před Kopřivnicí, jde jako by dolů a čeká zase na tu dobu, kdy se možná generačně obmění a zase vyjede. Nevím. Když jdete jinam - třeba do Kozlovic - tam všichni žijí vším, všichni vědí, co se tam odehrává. Když jedete do Ostravy **(a hlas mění na „ostravsky“)** - tam je každý hrdý, bo je Ostravak, je hrdý, i když třeba hlupý. A to tady nemáme. Neumím to popsat... Na druhé straně musím říct, že se nám tady žije moc hezky. Není tu nic navíc, žádné zimní stadiony, nic... Osobně bych zrušila i Penny, aby měli místní obchodníci víc práce a lidi se mohli setkávat, jeden druhému pomoci v živobytí. Město má ideální velikost. Jsou tady školy, luxusní gymnázium, fantastičtí lidé - hudebníci, muzejníci, kováři, sochaři **(následují jména, ale to by bylo na půl časopisu..)** nebo i my - děláme odsud módu. Jsem jediný oděvní designér, který je v Asociaci českého nanotechnologického

průmyslu, jsme součástí hospodářské komory. A jsou tady další skvělí podnikatelé. Město má potenciál, ale nevyužívá ho. Já věřím, že se to změní, nevím jak a kdy, ale přijde to **(veselý smích)**.

10. Máte s Příborem spjatý nějaký zajímavý zážitek?

Pro mě to jsou taneční zážitky s paní Bártovou. To byly zážitky par excellence.

11. Co byste uvedla jako svůj dosavadní největší úspěch?

Jsou tady profesní úspěchy, ano, máme Cenu Elle, cenu Patrizia Gucci Selection, reprezentovali jsme jako jediní nanotechnologii v Šanghaji, představovali jsme ji před britským ministerstvem průmyslu, ano, to všechno jsou skvělé věci, zážitky. Ale za nej považuji, když vám třeba děti odpoví lidsky správně a jsou inspirací. To je úspěch. Úspěch je, že dokážeme žít hezky s rodiči, že máme pěkný vztah se sourozenci a že je třeba pohoda u večere!

12. Napadá Vás nějaká osobní životní prohra?

Ne!! Určitě člověk dělá spoustu chyb!! Jéjda **(usmívá se, pak už se doslova chechtá, promiňte!!!!)** Ale jsou chyby, které vás posunou dál. Všechno, co jsou z jednoho úhlu prohry, mohou být z jiného úhlu pohledu výhry. Takže ne - prohra žádná. **(to už dodává vážně, ale s jiskřičkami v očích)**.

13. Kdyby bylo možné znovu se narodit, chtěla byste být někým jiným?

Ne. To já zjistím, až se znovu narodím.

14. Chcete čtenářům Měsíčníku něco vzkázat?

Určitě. Přála bych jim - a jednou v živém vysílání v rozhlase mi bylo divné to říct, ale je to tak - mír **(chvíli mlčí, v očích má slzavou mlhu)**. Zní to, řekněme, velkhubě, ale mír je i klid. Současná situace s karanténami nám dává zpětnou vazbu, že vlastně žijeme neuvěřitelně šťastně. Máme krásné domovy v krásném městě, většina z nás žijeme v krásných rodinných vztazích. Mír to je to, co bych přála nám všem i sobě - mír vnější i vnitřní. To je opravdu krásná věc.

Já děkuji z mého pohledu za krásný, často i veselý, pohodový rozhovor. A přeji si, aby v každém z nás bylo aspoň kousek energie, kterou v sobě máte Vy. Děkuji.

Irena Nedomová

HISTORICKÉ HORIZONTY

VZPOMÍNKY NA FRANTIŠKA POCHYLU MLADŠÍHO (ČÁST 4.)

Jiří Šajer

Tentokrát mi bude strýc František vyprávět o tom, jak se s Vaškem Michalíkem zúčastnili dobývání kasáren „internacionalistů“ v Syzrani. Byli tehdy u třetí baterie, jejímž velitelem byl ruský důstojník ve službách československého vojska na Rusi A. A. Choljavin. Pro zajímavost jeho bratr V. A. Choljavin byl rovněž ve službách československého vojska na Rusi a byl velitelem slavného obrněného vlaku „Orlík“.

„Trocký vydal příkaz, aby nás krasnogvardějci odzbrojili. Byli jsme tehdy v Kuzněcku a tam si na nás netroufali. V pondělí 27. května 1918 přišla deputace od krasnogvardějců. Žádali, abychom odevzdali zbytek zbraní, které nám ponechali v Penze. Velitel baterie poručík Choljavin nás nechal nastoupit, a když deputace znovu přednesla svou žádost, odpověděla celá baterie ‚Přijďte si pro ně!‘ Budeme ‚bílit‘ (válčiti). V úterý začal bojovat čtvrtý pluk v Penze. Penza se ocitla v našich rukou. Komunisti byli rozbiti. Našich hochů padlo 40, krasnogvardějců na 400 (hlavně Němců a Maďarů). Růžičku (český komunista) prý pověsili studenti, jimž naši v Penze odevzdali moc, a Vrabce (český komunista) odvezli hoši s sebou. Večer jsem se rozloučil s Lenou Wernerovou. Čekal jsem, že snad brzy odjedeme. Ve středu časně z rána přijel zapasný. Chystali jsme se do města. Krasnogvardějci však prý již utekli. Šla tam páta baterie. My jsme odjeli z Kuzněcka. Svou výzbroj jsme si doplnili puškami, které naši přivezli od Penzy. Odpoledne jsme dojeli do Syzraně. Stály tam tři ešelony - vesměs artilérie. Při vjezdu do nádraží si Vašek ‚naboural‘ hlavu o lampu na výhybce. Po příjezdu na nádraží udělal zuřivý útok na ‚ožornoje‘. Pak mu Honza Zdařilů prohlédl ‚kokos‘. Měl pěknou bouli. Hůř to asi odnesla lampu. To je marné ‚Příboráci majú holt tvrdé palice‘. Po vypití ‚rjumočku‘ (vodka) Váša usnul. Vrátil se z okolodku celý rozzuřený. Čekal, že mu Honza naleje Nikolajevky a zatím ... Chudák! Večer se začalo

‚bílit‘. Váša jsme marně přemlouvali, aby zůstal doma. Jednu kapsu si nacpal papírem, druhou bombami, vzal si vintovku, patrony a vyrazili jsme. S Vaškem jsme postupovali podél Volhy na kasárna ‚internacionalistů‘. Byli jsme na levém křídle řetězu. Obtáčíme kasárna. Zezadu je máme napadnout. Vašek nemůže stačit. Chudák, musí se často zastavovat a pak nás klusem dohání. A kluci si ještě z něho utahují. Marek povídá, že nezapře artilerku. Nejdříve důkladnou artilerijní podgotovku a potom ‚hurá‘. Střed nás prý dohoní, ačkoliv jsme již celí upoceni. Přicházíme k sadům u Volhy. Jsou v plném květu. Vcházíme širokou branou do nádherné vily. Na dvoře nás vítá krásná paní s dvěma rovněž překrásnými dcerkami. Jako rozvitá růže s nádhernými poupaty. Marek povídá: ‚Sakra, kluci, škoda, že máme před sebou robotu. Jsme akorát tři.‘ Mně se zdá, že ta menší se náramně podobá Léně. Vzpomínám, co asi dělá v Kuzněcku. Jsou tam ještě naši? Sotva. Myslím si, že všem našim přátelům bude krušno, hlavně železnodorožníkům bude krušno po našem odjezdu. Váša přestal bolet ‚bruch‘, smeká svou usmolenou anglickou širočinu a svou ‚krásnou, čistou‘ ruštinou se táže, jak bychom se dostali nepozorovaně ke kasárnám. Ukazují nám směr, přejí nám vítězství a hlavně, abychom se šťastně vrátili z boje a je navštívili. Prý čekají na nás již několik dní (rozuměj: vůbec na Českoslováky). Zamávali jsme čepicemi a již jsme zmizeli mezi kvetoucími keři a stromy. Váša se mi ztratil. Patrně hledá spojení s hlídkou, která jde úplně po břehu Volhy. Několik kroků vlevo ode mně se plíží po zemi Marek. Je třeba již si počínati opatrně, protože mezi korunami stromů jest viděti červená střecha kasáren. Uhýbám se kvetoucím keříčkům, abych je nepolámal, šetřím zelené koberce trávy, abych ji nepošlapal a za chvíli budu zabíjet lidi. Mám připravenou pušku k výstřelu, upřeně pohlížím vpřed. Všude ticho. Rozhlížím se. Vlevo asi dvacet kroků klečí za kvetoucím šeríkem Marek a zastrkává si za čepici hrozen šeríku - usmívá se - frajer. Ukazuje očima, hlavou vpřed. Popolezu dál, ale slabý sykot zprava mě zastaví. A už je tu bratr Ječný. Abychom zůstali na místě. Krasi jsou úplně obklíčeni, jsme jim hodně blízko, avšak dosud není vidět ani nohu. Snad mají něco za lubem. Sdělil jsem totéž Markovi a ten se odplazil hledat Váška. Chce se mi spát. To čekání je zdoluhavé. Rád bych kouřil. Paprsek zapadajícího slunce mě zašimral v nose. Chce se mi kýchnout. Marně zadržuji. Rychle strhnu čepici s hlavy a mé bouřlivé ‚hepčík‘ je v ní trochu utlumené. Na křesťanské ‚Pozdrav pámbu‘ bratra Ječného jsem nekřesťanský odpověděl ‚Kuš!‘. Jen se zazubil. A zas to pitomé ticho. Jen slabý vánek přináší od Volhy lehké šplouchání vln. Vzpomínám, že jsem kdysi dostal od profesora Severy výtku, když jsem nevěděl, které jsou přítoky Volhy po pravém břehu. Teď tu ležím na jejím pravém břehu a snad tu ještě naposled... Co bych dal, kdybych najednou ležel na pravém břehu Lubiny u drnholeckého splavu pod lípami! A kde je asi Vašek, vzpomíná též? Vzpomíná na Šibeňák, vzpomíná, když jsem mu z Haškovce hrával na trombon ‚Růže má?‘ Eh, kuš, jsem jak děcko! To ten květen nešťastný! V květnu by se nemělo válčit, aby se nemuselo umírat. Nebo, když už se válčí, nemělo by

slunce svítiti, stromy by neměly kvěsti, ptáci by neměli zpívat, všechna hezká děvčata by se měla schovat, aby se lehčeji mohlo umírat. Vpravo hluk. Co je tam? Vstávám, celý řetěz postupuje vpřed volným krokem. Co je? Bolšani vystrčili bílé prostěradlo. Vzdávají se. Vynášejí vintovky, kulometry a kladou před kasárna na hromadu. No vida, Franto, tolik strachu a tak směšně lehece to skončilo! Ale vždyť já jsem vlastně neměl žádného strachu, já jsem jenom tak trochu vzpomínal, trochu jsem filosofoval, ale strachu jsem neměl, to ne! Já si myslím, že každý z nás tak trochu si povzpomínal a pofilosofoval, jenže se každý k tomu nepřiznává, aby se neřeklo, že se bál. Vintovky jsme rozebrali - každý kolik unes, bolšany jsme zavřeli do kasáren, postavili k nim stráž a táhli jsme domů. Hledám Vášu. Sedí skrčeně u plotu, na klíně má tři vintovky a asi devět metrů kulometného

Příborská kapela, ve které František Pochyla před první světovou válkou hrával na trombón

pásu. Je celý zelený. ‚Omundiroval‘ jsem se svými třemi a jeho dvěma vintovkami, on si vzal jednu na podpírání, vzal jsem ho pod paži a loudali jsme se za našimi. Na nádraží ho chytil prudký záchvat, až se mi vyrvál a začal se svíjet na kolejnicích. Má patrně střevní katar. A jako naschvál přijde četař Honza Petr k nám a posílá nás s Vášou na stráž do depa. Samozřejmě, že jsem tak nemohl nechat Vášu samotného. Zavedl jsem ho do těplušky, složil svou válečnou kořist a hlásil jsem se na stráž. Ukázalo se ale, že je to zbytečné, jelikož železničáři jsou nám naprosto oddáni. Vrátil jsem se. Váša má radost, že se nemůže říci, jako by se ulil ze služby. Nálada v těpluše je báječná. I v městě naši dobře pořídili a Syzraň je bez krveprolití naše. Za veselého hovoru se ukládáme k spánku.“

Vysvětlivky pro některé neobvyklé výrazy:

- artillerie = dělostřelectvo
- bílit = válčit
- ešelon = vojenský vlak
- okolodek = nemocniční vagon ve vlaku
- podgotovka = příprava
- těpluška = železniční vagon pro přepravu vojska
- zapasný = záložní
- železnodarožnik = železničář
- ožornoj = zlobr = bytost, vyskytující se především v literatuře, filmu a hrách žánru fantasy – většinou jde o zlého, často lidožravého obra, obvykle nevalné inteligence a nevábného vzhledu.

Podrobnější informace o obou bratrech Cholvajinových lze nalézt v knize **Ruští důstojníci v československém odboji**, která je dostupná elektronicky buď prostřednictvím vyhledávače <https://kramerius.army.cz/search/>, nebo přímo pod následujícím odkazem Digitalizovaný dokument, nebo stačí napsat do vyhledávače Google kramerius a název knihy.

Z HISTORIE KAPLE SV. ONDŘEJE NA HUKVALDECH ZPRÁVA O SMUTNÉM KONCI STARÉHO ZVONU A VÝROBĚ NOVÉHO V ROCE 1931

Pavel Vlašic

„Mému ústřednímu ředitelství v Kroměříži. Pokud se týče nápisu na nový zvon pro hradní kapli na Hukvaldech přeji si, aby na jedné straně zvonu byl obraz sv. Ondřeje a pod ním „Sv. Ondřeji, oroduj za nás!“. Na protější straně můj malý znak a pod ním „L.P. 1931“. Leopold arcibiskup.“

Dopis arcibiskupa Leopolda Prečana. Sv. Kopeček, 26. 5. 1931.

Památkově chráněná raně barokní kaple svatého Ondřeje, postavená v 17. století na předhradí zříceniny hradu Hukvaldy, je jednou z mála dochovaných hradních kaplí na Moravě. Pro přesné určení doby jejího vzniku nám ale chybí archivní doklady. Informace o nejstarší historii kaple tak můžeme čerpat převážně z literárních pramenů. Historik a topograf, příborský rodák Řehoř Volný v prvním svazku svého díla *Markrabství moravské v topografickém, statistickém a historickém popisu* z roku 1835 uvádí, že kaple sv. Ondřeje byla založena v roce 1602 olomouckým biskupem Františkem kardinálem z Ditrichštejna. Nejlépe zdokumentované období její dávné stavební historie máme až z let 1896–1898, kdy byla z iniciativy olomouckého arcibiskupa Theodora Kohna zcela obnovena. Projektová dokumentace a úřední korespondence k obnově kaple jsou uloženy v archivu olomouckého arcibiskupství. Přípravné projekční práce zahájil arcibiskupský stavební úřad v Kroměříži pod

vedením vrchního inženýra Antona Kybasta již v roce 1895. Stavební výkresy vyhotovili arcibiskupští architekti Richard Sprindrich a Rudolf Krieghammer. Stavební práce realizovala firma příborského stavitele Bedřicha Karlsedera a výmalbu kaple s nápisy v interiéru provedl Antonín Svoboda, malířský mistr z Příbora. Památkovým dohledem byl pověřen c. k. konzervátor Franz Rosmael z Valašského Meziříčí. Podrobněji se k tématu obnovy kaple v letech 1896–1898 vrátím v některém z příštích vydání *Měsíčníku*.

O starých zvonech ze sanktusníku kaple sv. Ondřeje nebyly dosud publikovány žádné konkrétní informace, a tak o jejich historii nevíme téměř nic. V archivu olomouckého arcibiskupství však nedávno byla nalezena korespondence Ústředního ředitelství arcibiskupských statků v Kroměříži s Arcibiskupským lesním úřadem Hukvaldy a zvonárnou Rudolfa Manouška z Brna, dokumentující události z roku 1931 spojené se zničením starého a výrobou nového zdobeného zvonu. Jediné známé vyobrazení starého zvonu z hukvaldské hradní kaple pochází z roku 1896, kdy jej architekt Rudolf Krieghammer nakreslil do své pracovní skici nové věže. Díky těmto dokumentům si tak můžeme alespoň udělat představu o podobě dvou dnes již neexistujících zvonů. Původní prastarý zvon z kaple sv. Ondřeje byl odlit z pravé zvonoviny, tj. velmi tvrdého a pružného cínového bronzu. Přesné stáří a jméno

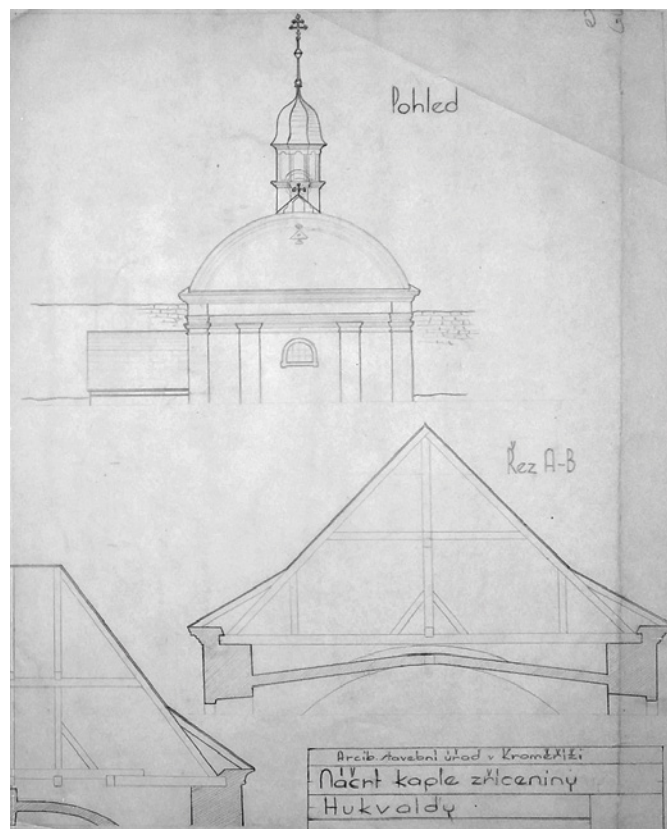
jeho zhotovitele není známo. Byl však vyroben starou zvonařskou technologií pravděpodobně v období vrcholného středověku. Zvon měl dolní průměr 30 cm a vážil kolem 20 kg. Jeho historie se uzavřela na jaře roku 1931, kdy byl zcela zničen. V létě 1931 byl nahrazen novým zdobeným zvonom stejné velikosti. Na objednávku olomouckého arcibiskupství jej odlila zvonařská dílna Rudolfa Manouška z Brna. Zvon nesl nápis „Sv. Ondřeji, oroduj za nás!“, letopočet „L.P. 1931“, vyobrazení sv. Ondřeje a osobní znak arcibiskupa Leopolda Prečana. Bylo k němu dodáno i nové kompletní příslušenství. Tento zdobený zvon byl ztracen během 2. světové války.

Výše uvedené archiválie olomouckého arcibiskupství jsou uloženy v olomoucké pobočce Zemského archivu Opava. S laskavým svolením generálního vikáře Arcibiskupství olomouckého Mons. Mgr. Antonína Baslera mi byl umožněn přístup k těmto materiálům, pořízení fotoreprodukcí a jejich publikování.

Zkáza starého zvonu z kaple sv. Ondřeje na Hukvaldech započala na jaře roku 1931, kdy se přes zákristii vloupali do kaple tři zloději a zvon z věžičky odcizili. Druhý den se pak ještě vrátili pro cínové svícny, ale přistihl je hajný Válek, který po nich začal pálit ze své lovecké zbraně a jednoho z nich postřelil. Vážně zraněný lupič byl za nedlouho spolu s dalším kumpánem vypátrán četníky v Hrabůvce u Ostravy. Ještě před tím však zloději stihli rozbít prastarý zvon na kusy. Četníci pak našli pouze část cenných bronzových trosek a nepoškozené železné srdce. Třetí zloděj, vojenský zběh, nebyl dopaden. Před spravedlností uprchl do Polska patrně i se zbytkem zvonu. V květnu 1931 se arcibiskupství rozhodlo, že nechá vyrobít nový zdobený zvon s použitím původní staré zvonoviny. Pro jeho výrobu byla oslovena firma R. Manoušek & spol. „Továrna na armatury, zvonařna, slévárna kovů a železa“ z Brna – Husovic. Se zvonařstvím Rudolfa Manouška jednal z počátku o výrobě zvonu hukvaldský lesní úřad, který však nebyl oprávněn vyjednávat s dodavatelem o ceně. V jednáních proto dále pokračovalo přímo ústřední ředitelství arcibiskupství a požádalo lesní úřad o dodání parametrů zvonu. Ten ale žádné údaje o jeho hmotnosti a velikosti ve svých inventářích nenalezl. Konkrétní informace se nepodařilo zjistit ani farnímu úřadu v Rychalticích, pod který kaple sv. Ondřeje dříve spadala. Stanovit přesnou celkovou hmotnost zvonu zvážením jeho trosek již nebylo možné kvůli chybějící části. Dolní průměr 300 mm se však podařilo lesnímu úřadu změřit z otisku ve sněhu při zjištění jeho krádeže.

Původní zvonovina pro výrobu nového zvonu ale nakonec nebyla použita, protože materiál neměl potřebnou kvalitu. Staré technologie neumožňovaly získat dostatečně čistý bronz bez nežádoucích příměsí. Zvon byl proto odlit z nové zvonoviny nejvyšší kvality ve stejné velikosti, jako byl ten původní, tj. o průměru 30 cm a hmotnosti cca 20 kg. Zbytky starého zvonu o váze 16 kg zvonařna převzala na protiúčet za cenu 10,- Kč/kg k dalšímu zpracování. Arcibiskupství také požadovalo, aby bylo k novému zvonu použito staré nepoškozené příslušenství, čepy a srdce, vyrobené ze železa. Zvonařská firma je však posoudila jako nepoužitelné pro velmi sešlý stav a ke zvonu dodala i nové srdce s příslušenstvím. Dle cenové nabídky si výrobce za zvonovinu účtoval cenu 21,50 Kč/kg a za příslušenství dalších 100,- Kč, bez 2% daně z obrátu. Konečná celková cena nového zdobeného zvonu není známa.

O zdobení nebo nápisích na starém zvonu se z korespondence mezi úřady arcibiskupství nic nedočteme. Žádná výzdoba není na jeho vyobrazení z roku 1896 od Rudolfa Krieghammera a podobu zvonu nenajdeme ani na stránkách pracovního sešitu Richarda Sprindricha, do kterého architekt detailně zakreslil původní stav kaple sv. Ondřeje před její

Náčrt kaple zříceniny Hukvaldy. Střešní část. Arcibiskupský stavební úřad v Kroměříži, 1947. Archiv olomouckého arcibiskupství.

obnovou v letech 1896–1898. Pokud by zvon měl zajímavou výzdobu, nepochybně by ji Sprindrich nebo Krieghammer do některé ze svých pracovních skic zaznamenali. Je tedy téměř jisté, že starý zvon měl buď jen jednoduché zdobení, anebo byl bez výzdoby. Dochované malé zvony vyrobené do začátku 16. století často neunesou žádný nápis nebo dataci. Staří zvonaři je tehdy ani příliš nezdobili, aby nedošlo k narušení výsledného hlasu zvonu. Mnohem více informací máme ale k výzdobě zvonu nového. Jeho zdobení podrobně popsal Leopold Prečan, arcibiskup olomoucký a metropolita moravský ve svém dopise adresovaném Ústřednímu ředitelství arcibiskupských statků v Kroměříži. Na přání arcibiskupa byl tedy na jedné straně vyobrazen svatý Ondřej a pod ním český nápis „Sv. Ondřeji, oroduj za nás!“ Na protější straně byl pak umístěn malý osobní arcibiskupův znak a pod ním letopočet „L.P. 1931“.

V původní korespondenci arcibiskupství nejsou uvedeny žádné informace ohledně doby vzniku starého zvonu. Jeho stáří tak můžeme pouze odhadovat. Zkušební zvonaři z vyhlášené brněnské zvonařské dílny Rudolfa Manouška posoudili arcibiskupstvím dodané původní železné srdce a další příslušenství jako nadále již nepoužitelné, protože bylo stářím značně sešlé. Pro odlití nového zvonu nebyla použita původní stará zvonovina, i když si to arcibiskupství výslovně přálo, patrně kvůli její horší kvalitě z důvodu výroby podle starodávných postupů. Starý zvon nenesl nápisy a zdobení, a olomoucké arcibiskupství o něm tehdy nemělo vůbec žádné konkrétní informace. Přezil i rekvizice během 1. světové války, kdy měly být zrekvírovány všechny zvony, až na vzácné výjimky, vyrobené po roce 1600. Lze z toho všeho tedy usuzovat, že musel pocházet z velmi dávné doby. Byl nejspíš ulit už ve středověku, dlouho před stavbou kaple na nádvoří hukvaldského hradu. S největší pravděpodobností se jednalo o původní zvon z prastaré kaple v hradním paláci, která byla postavena současně s hradem ve 2. polovině 13. století. Je známo, že dobře vyrobené staré zvony z pravé zvonoviny spolehlivě sloužily svému účelu i více než tisíc let.

Další vloupání do kaple sv. Ondřeje nahlásil Arcibiskupský lesní úřad Hukvaldy ústřednímu ředitelství v Kroměříži dne 8. května 1933. Tehdy se neznámí zloději v noci z 5. na 6. května pokusili dostat do kaple přes hlavní vchod, což se jim ale nepodařilo. Zničili však při tom starobylý zdobený zámek u vstupních vrat. Přibližnou podobu a rozměry zdobeného kování starého zámku známe z pracovního náčrtu původního stavu kaple z r. 1895 od architekta Richarda Sprindricha. Zloději pak tedy vylomili dveře do zákristie a vnikli do kaple, kde při hledání cenností vše zpřeházeli, ale jinak žádnou větší škodu nezpůsobili. Následně se vloupali do sklepení

Kaple sv. Ondřeje, Hukvaldy. Foto Pavel Vlašic, 2020.

domku hradního hlídače Sládka, vypili mu 10 lahví sodovky a cestou z hradu ještě vyloupili jeho včelí úl. Nový zvon nebyl během řádění zlodějů v kapli naštěstí odcizen, ani jinak poškozen. Případ vyšetřovalo hukvaldské četnictvo. Po tomto incidentu lesní úřad požádal ředitelství o opravu zámku vrat a dodání nových dveří do zákristie. Dveře pak byly vyhotoveny přesně podle původního vzoru.

Zdobený zvon z roku 1931 dnes již ve věžičce kaple nevisí. Na začátku 2. světové války byl z obavy před реквизиční místními občany z věže sejmут a ukryt na neznámém místě. Od té doby již není o jeho dalším osudu nic známo.

KNIŽNÍ NOVINKY NA MĚSÍC LEDEN

Elena Fialová, Městská knihovna Příbor

Spisovatelka **Nada Horáková** přichází s další skvělou detektivkou **Korálky z klokočí**. V rámci doktorandské práce přijíždí Eliška Fibichová uspořádat obecní archiv do místa svého dětství. Její prababička Klotylda byla porodní bába a před mnoha lety beze stopy zmizela. Zdá se, že Eliščin příjezd do vesnice probouzí k životu stará a téměř již zapomenutá tajemství. Eliška se navíc zamiluje do muže, který pochází z místní bohaté rodiny a má pověst nezodpovědného floutka...

Psychologický thriller **Michele Campbellové Žena, která věděla příliš mnoho** vypráví o životě lidí, kteří jsou pro lásku a peníze schopni udělat cokoli. Kdo je Conor Ford? Proč se oženil s Ninou a proč Nina spáchala sebevraždu? A je Tabitha jeho opravdová láska nebo jen pohodlný obětní beránek, na něhož může svalit podezření z Nininy smrti?

Thriller **Napsáno krví Chrise Cartera** je jedenáctým románem série o detektivech Hunterovi a Garciovi. Angela Woodová, mistrně kapsářského řemesla, pro dnešek právě skončila. Oslavila úspěšný den koktejlem a přitom si všimne jednoho návštěvníka baru, který se chová hrubě k nějakému starci. Angela se rozhodne dát mu ponaučení a ukradne mu drahou koženou tašku. V té najde jen černou, v kůži vázanou knihu. A tehdy začne nejhorší noční můra jejího života. Obsah knihy předčí i tu nejzvrácenější představivost...

Americká spisovatelka **Lisa Wingateová** napsala strhující historický román s názvem **Knih ztracených přátel**. Bývalá otrokyně Hannie Gossettová má velký sen – ráda by se znovu

setkala se svou matkou a sourozenci, kteří byli za americké občanské války rozprodáni po celém Jihu. Zbyla jí pouze malá farma a nyní hrozí, že přijde i o tu, pokud se ovšem nevydá na nebezpečnou pouť za ztracenými dokumenty. Cestou však Hannie musí čelit těžkým rozhodnutím, která zásadně změní její život a zasáhnou i Benny Silvou, louisianskou učitelku, která o dvě stě let později pátrá po osudu Hannie a její rodiny.

Román **Musíme být statečné Frances Liardetové**, který se začíná odvíjet na pozadí 2. světové války a pak se klene dál přes celé dvacáté století, zkoumá hlubokou lásku, již cítíme ke svým dětem a její nezdolnou moc přetrvat. Prosinec 1940. Během evakuace Southamptonu narazí mladá Ellen na děčko spící v opuštěném autobuse. Malá Pamela, ke které se nikdo nehlásí, si brzy získá její srdce. Navzdory tomu, že ve světě zuří světová válka, Pamela a Ellen zažívají krásné časy, protože mají jednu druhou. Až jednoho dne křičící Pamelu odvedou. Dokáže se Ellen vyrovnat se svou ztrátou?

Desátá samostatná kniha plzeňské autorky **Jitky Prokové**, která se ve své tvorbě zabývá většinou psychologickými problémy a mezilidskými vztahy, má název **Jejich příběh**. V románu se setkáváme s problémy neúplné rodiny a s někdejšími konflikty sester - s jejich vztahem k jednomu muži. Prolínáním různých dějových rovin ve vrstveném vyprávění zároveň odhaluje svědectví o nedostatku mateřské lásky, o hledání nádeje a o odvaze vyrovnat se s minulostí.

INFORMACE O ZMĚNĚ POPLATKŮ A NÁHRAD

Elena Fialová, Městská knihovna Příbor

Od 1. ledna 2021 platí nový ceník poplatků a náhrad, který byl schválen Radou města Příbora dne 27. 10. 2020. Tento ceník stanovuje poplatky a náhrady, které jsou uplatňovány v Městské knihovně Příbor a v pobočkách na Hájově a Prchalově. Registrační poplatek pro dospělé čtenáře je stanoven na 120 Kč, děti a mládež do 15 let 60 Kč. Informaci o dalších změnách najdete na webových stránkách knihovny www.knihovnapribor.cz v sekci o knihovně, knihovní řád a ceník.

INSTITUTE, KROUŽKY A KURZY

Institute / Kroužky / Kurzy	Otevírací doba	Adresa / Kontakt
Centrum tradičních technologií (CETRAT) Příbor	Út–čt: 8:00–12:00 / 13:00–16:00 hod. So: 9:00–17:00 hod.	Adresa: Piaristický klášter, Lidická 50 ☎ 556 725 191 e-mail: muzeum-pribor@seznam.cz Web: www.muzeum-pribor.cz
Rodný dům Sigmunda Freuda	říjen–březen: Út–ne: 9:00–16:00 hod.	Adresa: Zámečnická 117 Web: www.freudmuseum.cz E-mail: rodnym@seznam.cz ☎ 556 722 200
Městská knihovna Příbor	PŮJČOVNÍ DOBA Oddělení pro dospělé Po: 8–12, 13–15 hod. Út, čt a pá: 8–12, 14–18 hod. Oddělení pro mládež Po: 13–15 hod. Út a čt: 13–17 hod.	Adresa: Piaristický klášter, Lidická 50 Web: https://pribor.knihovna.info E-mail: knihovna@knihovna-pribor.cz ☎ 556 725 037
Galerie v piaristickém klášteře	viz otevírací doba knihovny, kolonka výše Vernisáže a výstavy fotografií.	Adresa: Piaristický klášter, Lidická 50 ☎ 556 455 444
Turistické informační centrum Příbor	listopad–březen Po–pá: 8:00–12:00 / 12:30–17:00 hod. So: 8:00 – 12:00 Ne: zavřeno	Adresa: Jičínská 54 Web: https://turista.pribor.eu/tic/ E-mail: tic@pribor-mesto.cz ☎ 556 455 444
Kulturní dům Příbor	Institute pořádající kulturní, společenské, zábavné a vzdělávací akce. Poskytuje také pronájem prostor pro konání akcí.	Adresa: Lidická 560 Web: https://kulturnidum.pribor.eu/ E-mail: spravcekd@seznam.cz ☎ 739 681 287
Piaristický klášter Příbor	Institute pořádající kulturní, společenské, zábavné a vzdělávací akce. Poskytuje také pronájem prostor pro konání akcí.	Adresa: Lidická 50 Web: https://kulturnidum.pribor.eu/piaristicky-klaster-1/ E-mail: klaster@pribor-mesto.cz ☎ 605 227 756
Měsíčník města Příbora	Uzávěrka únorového čísla: pátek 15. 1. 2021 do 17:00 hod.	Adresa: TIC, Jičínská 54 E-mail: tic@pribor-mesto.cz ☎ 556 455 444
Local TV Příbor	Vysílání - denně ve 4:30, 10:30, 16:30, 22:30 h Neděle - zprávy 2021, premiéra	Adresa: Jičínská 12 Web: www.televize-pribor.cz E-mail: televize-pribor@seznam.cz ☎ 776 725 909, 608 738 793
BAV klub Příbor, středisko volného času, s. r. o.	Institute pořádající kulturní, společenské, zábavné a vzdělávací akce.	Adresa: Masarykova 489 E-mail: info@bavklubpribor.cz ☎ 556 723 778, 739 080 862
Luna Příbor, středisko volného času	Institute pořádající kulturní, společenské, zábavné a vzdělávací akce.	Adresa: Dukelská 1346 E-mail: luna@lunapribor.cz ☎ 556 725 029, 732 902 256
Fit centrum Příbor	Po, st, pá: 9:00–12:00 / 13:00–21:00 hod. Út, čt: 13:00–21:00 hod.	Adresa: Štramberská 1361 ☎ 739 805 227
Oddíl aerobiku TJ Příbor	Po: 9:30 hod. Bodyball, overball - Draha 16:00 hod. Rodiče s dětmi - Draha, Terka 20:00 hod. Bodystyling - Terka St: 18:45 hod. Kruhový trénink - Terka 20:00 hod. Bodyball, overball - Draha Čt: 20:00 hod. Aerobic, body workout - Terka	Adresa: Štramberská 1361 E-mail: tereza.sattkova@seznam.cz ☎ 724 963 164
Sauna Příbor	pondělí, čtvrtek 15-21 hod. muži úterý, pátek 15-21 hod. ženy středa, sobota 15-21 hod. muži a ženy	Adresa: Sportovní hala TJ Příbor Štramberská 1361 ☎ 739 805 227
Cvičení Tai Chi Základní škola Npor. Loma	Čt: 19:00–20:00 hod.	Adresa: Školní 1510 Web: http://taiji-pribor.webnode.cz
Powerjóga Tělocvična Základní škola Příbor	Út: 17:30–19:00 hod.	Adresa: Jičínská 486 E-mail: jenikova.pavla@seznam.cz Web: www.jenpajoga.cz ☎ 603 119 174

Konání kulturních, společenských a sportovních akcí se bude řídit aktuálními rozhodnutími a nařízeními vlády České republiky.
Sledujte prosím průběžně informace na webu města Příbora (www.pribor.eu) i v médiích a sdělovacích prostředcích. Děkujeme Vám za pochopení.

PROGRAM MUZEA NOVOJIČÍNSKA

CENTRUM TRADIČNÍCH TECHNOLOGIÍ V PŘÍBOŘE LEDEN 2021

VÝSTAVA: ROK V KRAJCE

Výstava současné paličkované krajky

Výstavní sál Muzea v Příboře

2. září 2020 až 12. ledna 2021

Pořádá Muzeum Novojičinska, příspěvková organizace, a Příbořský spolek krajčáček

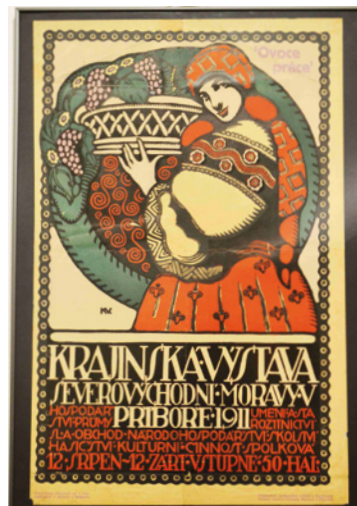
On-line:

KRAJINSKÉ MUZEUM V PŘÍBOŘE

Informace a zajímavosti ke sbírkovým předmětům a historii Příboře.

Na webových stránkách www.muzeumnj.cz jsme zřídili novou záložku s názvem KRAJINSKÉ MUZEUM V PŘÍBOŘE, kde budeme postupně vkládat články a podcasty o příbořském muzeu a historii města Příboře.

Odkaz na KRAJINSKÉ MUZEUM V PŘÍBOŘE: <https://www.muzeumnj.cz/centrum-tradicnich-technologii-pribor/muzeum-z-domova/krajinske-muzeum-v-pribore/>

Muzeum Novojičinska, p. o., podsbírka Historie Příboře, Umělecký plakát Krajinské výstavy severovýchodní Moravy z roku 1911

NABÍDKY, VÝZVY A OZNÁMENÍ

 LUNA PŘÍBOR PROGRAM NA LEDEN 2021 www.lunapribor.cz	
5., 12., 19., 26. ledna Úterý 13:30 – 14:30, LUNA	SPORTOVNÍ ODPOLEDNE Sportovní hry pro školní družinu. Informace L. Lupíková, tel. 604 188 186
9., 10. ledna Sobota 9:00 – 17:00, LUNA Neděle 9:00 – 11:00, LUNA	SOUSTŘEDĚNÍ MAŽORETEK Akce pro kroužek Mažoretek (soutěžní tým). Cena: 100 Kč (strava, pitný režim). Zájemci se mohou přihlásit do 7. 1. Informace: K. Bukovjanová, tel. 778 013 156, R. Fialová, tel. 607 953 300
16. ledna Sobota 9:00 – 17:00, LUNA	SOUSTŘEDĚNÍ SHOW DANCE Akce pro členy kroužku Show Dance. Cena: 100 Kč (strava, pitný režim). Zájemci se mohou přihlásit do 15. 1. Informace: K. Bukovjanová, tel. 778 013 156, R. Fialová, tel. 607 953 300
16. ledna Sobota 14:00 – 18:00, LUNA	TVOŘIVÁ SOBOTNÍ DÍLNA Keramické tvoření - volná tvorba, točení na kruhu. Vede: K. Fojtíková Hedvábné tvoření - malování na šálu nebo kravatku. Vede: K. Bukovjanová Vstupné: 100 Kč + materiál. Všecká tvoření jsou určena veřejnosti a je nutné si předem rezervovat místo! Informace: K. Bukovjanová, tel. 778 013 156
22. – 24. ledna Pátek od 17:30 do neděle 11:00, LUNA	SOUSTŘEDĚNÍ KROUŽKU STREET DANCE Akce pro členy kroužku Street Dance. Cena: 300 Kč (strava, ubytování). Zájemci se mohou přihlásit do 19. 1. Informace: J. Lupíková, tel. 604 188 186
29. ledna Pátek 8:00 – 16:00, LUNA	Poletní prázdniny SETKÁNÍ Z TVOŘIVÉHO TÁBORA Akce pro děti z tvořivého tábora a jejich kamarády. Program: výtvarné tvoření, hry. S sebou: převlečení, přezůvky, psací potřeby. Cena: 200 Kč (svačina, oběd, materiál) Na akci je nutné se přihlásit nejpozději do 27. 1. Informace: K. Bukovjanová, tel. 778 013 156, L. Lupíková, tel. 604 188 186
3. února Středa 9:00 – 12:00, LUNA	Připravujeme MINIKARNEVAL Soutěže, hry pro malé děti a rodiče. Informace L. Lupíková, tel. 604 188 186
8. – 12. března Pondělí - pátek 8:00 – 16:00, LUNA	JARNÍ PRÁZDNINY S LUNOU Určeno pro děti do 13 let. Cena: 800 Kč (oběd+2 svačiny, pitný režim, vstupné, materiál, odměny). Rodiče mohou děti přihlásit i na jednotlivé dny v týdnu. Z důvodu zajištění stravy je nutné účast nahlásit minimálně den předem. Cena za jednotlivý den: 200 Kč Informace: K. Bukovjanová, tel. 778 013 156, J. Lupíková, tel. 604 188 186

S Lunou se nenudíte!

Sledujte epidemiologická opatření. Konání akcí jim bude podřízeno.

 LUNA PŘÍBOR MATEŘSKÉ CENTRUM „Zvoneček“ Leden 2021	
4., 11., 18., 25. Pondělí, 10:00 – 11:00, LUNA R. Rojčková	MÍČKOHRAŇÍ Program je zaměřený na psychomotorický rozvoj dětí s využitím míčkování, zábavných smyslových pomůcek, pohybových aktivit a říkanek. Pro děti od 1 roku. Vstupné: 40 Kč
6. ledna Středa, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky ZAHAJOVACÍ SCHŮZKA Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 40 Kč
8. ledna Pátek, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Šmudlíci ZIMNÍ KRAJINA - tvoření z krupice. Vstupné: 40 Kč
13. ledna Pondělí, 10:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky ŘÍKADLA, PÍSNIČKY, CVIČENÍ Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 40 Kč
15. ledna Pátek, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Šmudlíci VALENTÝNSKÉ TVOŘENÍ - tvoření z keramiky. Vstupné: 40 Kč
20. ledna Středa, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky POHÁDKA „O TUČNÁČKOVÍ“ Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 40 Kč
22. ledna Pátek, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Šmudlíci SNĚHULÁK - tvoření z ponožky Vstupné: 40 Kč
27. ledna Středa, 10:00 – 11:00, LUNA J. Lupíková, tel. 604 188 186	Hrátky ŘÍKADLA, PÍSNIČKY, CVIČENÍ Společný program pro rodiče s dětmi. Vstupné: 40 Kč

Sledujte epidemiologická opatření. Konání akcí jim bude podřízeno.

LUNA PŘÍBOR, STŘEDISKO VOLNÉHO ČASU

kroužky školní rok 2020 - 2021

leden - červen

KROUŽEK	DEN	DATUM	HODINA
MODELÁŘI (8-15 let)	čtvrtek	4.1.	16:30
CHOVATELÉ (6-15 let)	středa	6.1.	15:00
RYBÁŘI I, II, začátečníci, pokročilí (8-15 let)	středa	6.1.	16:00
AIKIDÓ I (8-15 let)	pondělí	4.1.	16:00
AIKIDÓ II (dospělí)	pondělí	4.1.	18:00
AKROJÓGA (od 7 let, dospělí)	úterý	5.1.	16:30
BASKETBAL I, žáčky (6-11 let)	po, st		16:00
BASKETBAL II, žáčky U18 (18 let)	po, čt		16:00
BRAZILSKÉ JIU JITSU (od 8 let, dospělí)	úterý	5.1.	15:30
CAPOEIRA "Cordão de ouro" (8-15 let)	úterý	5.1.	17:00
CVIČENÍ SM SYSTÉMU I (od 14 let, dospělí)	úterý	5.1.	17:00
CVIČENÍ SM SYSTÉMU II (od 14 let, dospělí)	úterý	5.1.	17:00
CVIČENÍ SM SYSTÉMU III, pokr. (od 14 let, dosp.)	středa	6.1.	18:00
ČCHI-KUNG, pokročilí	úterý	5.1.	18:15
FLORBAL I, přípravka (5-8 let)	úterý	5.1.	16:00
FLORBAL II, elevci (8-11 let)	úterý	5.1.	16:00
FLORBAL III (12-15 let)	pátek	8.1.	17:00
FLORBAL IV (6-10 let)	středa	6.1.	16:00
FLORBAL V (13-15 let)	středa	6.1.	16:00
HOROLEZECKÝ (7-15 let)	pondělí	4.1.	16:00
MÍČOVÉ HRY (6-15 let)	úterý	5.1.	15:00
ZDRAVOTNÍ CVIČENÍ, dospělí	středa	6.1.	17:00
LATINSKOAMERICKÉ TANEČKY I (8-11 let)	čtvrtek	7.1.	17:00
LATINO DANCE (pro ženy a dívky)	čtvrtek	7.1.	18:00
MAŽORETKY FIALKY, soutěžní tým (8-9 let)	úterý	5.1.	17:00
SHOW DANCE (12-15 let)	pátek	8.1.	17:00
STREET DANCE I (6-10 let)	úterý	5.1.	15:00
STREET DANCE II (11-15 let)	úterý	5.1.	15:00
STREET DANCE III (16-19 let)	úterý	5.1.	15:00
TANEČKY PRO NEJMENŠÍ (5-7 let)	středa	6.1.	17:00
ZUMBIČKA (5-7 let)	úterý	5.1.	16:30
ZUMBA, dospělí	pondělí	4.1.	18:00
KYTAROVÉ UMĚNÍ (od 6 let, dospělí)	pondělí	4.1.	15:00-17:00
PĚVECKÝ KROUŽEK VALENTINEK (6-12 let)	pátek	8.1.	15:00
KERAMIKA I (6-12 let)	úterý	5.1.	15:30
KERAMIKA II (od 6 let, dospělí)	úterý	5.1.	16:00
KERAMIKA III (od 6 let, dospělí)	pátek	8.1.	16:00
KORÁLKOVÁNÍ (9-12 let) - pozastaveno	pondělí		16:00
KREATIV I (6-12 let)	čtvrtek	7.1.	15:30

Rodný dům Sigmunda Freuda v Příboře

Muzeum

 Sleduji

[Hlavní stránka](#)

[Skupiny](#)

[Další ▼](#)

 Tohle se mi líbí

 Zpráva

...

**Srdečně vás zveme ke sledování nové FB stránky
*Rodného domu Sigmunda Freuda v Příboře.***

Naleznete zde:

**aktuality,
informace,**

**historii,
audiovizi,**

**edukaci,
publicistiku**

a

**další zajímavosti spojené s osobností
Sigmunda Freuda a psychoanalýzou napříč kulturou
i jednotlivými obory lidského vědění a poznání.**

PŘÍBORÁČEK

pro děti

PŘEMÝŠLENÍ

KRESLENÍ

TVOŘENÍ

Vinotéka U Radnice

Výherní listina

Klubu přátel dobrého vína za prosinec 2020

1. **cenu vyhrává** – člen klubu s číslem **274**
Dárková poukázka v hodnotě 500 Kč
2. **cenu vyhrává** – člen klubu s číslem **58**
Dárková poukázka v hodnotě 300 Kč
3. **cenu vyhrává** – člen klubu s číslem **219**
pětilitrový box vína dle vlastního výběru
4. **cenu vyhrává** – člen klubu s číslem **129**
třilitrový box vína dle vlastního výběru
- 5.-10. **cenu vyhrávají** – členové klubu s číslem:
131, 416, 237, 288, 151, 324.
Láhev „bublinek“

Do slosování o speciální ceny je zařazen každý člen klubu. Doba vyzvednutí výhry je jeden měsíc od slosování. Výhry z prosincového losování platí do konce ledna 2021.

Všem výhercům srdečně blahopřejeme.

NOVĚ NAJDETE SLOSOVACÍ LISTINU I NA STRÁNKÁCH

www.vinotekauradnice.cz

Vinotéka U Radnice

Speciální losování

Klubu přátel dobrého vína
na závěr roku 2020

Sváteční výhru - 20l box vína dle vlastního výběru vyhrávají tato čísla:

61, 126, 36.

Výhercům srdečně blahopřejeme

Děkujeme všem našim zákazníkům za projevenou přízeň v roce 2020. V novém roce přejeme Vám, ale i všem našim novým zákazníkům hodně zdraví, štěstí a spoustu příjemných chvil s dobrým vínem.

Pro všechny členy klubu, na které se neusmálo štěstí v našem speciálním losování, máme dárek. Každý, kdo předloží klubovou placku, dostává slevu 200 Kč na nákup speciální kolekce vín „PŘÍBOR 770“ – platí do konce února.

Pěkné Vánoce a šťastný nový rok.

www.vinotekauradnice.cz

MIR

CARPETS CLEANING

Hloubkové čištění Příbor

koberce-sedačky-matrace-křesla

*parní čištění textilií a potahů
tepování, vysokotlaké čištění*

tel: 702 819 010

rejdoch@centrum.cz

Pronájem dvou apartmánů (60m², 80m²) **v Příboře 100 m pod náměstím + vlastní** **hlídané parkoviště.**

**Možnost také využít jako provozovnu, kancelář,
obchod, či pro jinou službu. Pro bližší informace**

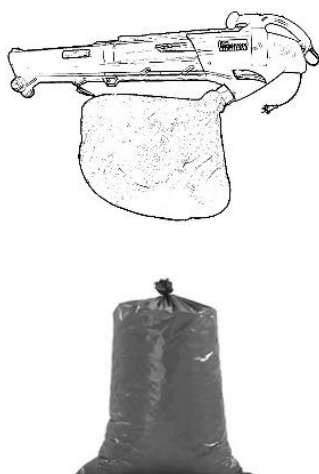
volejte na telefon: 722 951 564

Foukaná izolace Izolux svépomocí.

Cena za m³ včetně DPH je 450 Kč.

Bližší info na tel: 722 951 564,

nebo Nádražní 685, Příbor.

Střední zdravotnická škola, Frýdek-Místek,
příspěvková organizace

Třída T. G. Masaryka 451, 738 01 Frýdek-Místek, Tel.: 558 630 019

www.zdrskolaafm.cz

**Naučíš se
pracovat hlavou,
rukama a srdcem!**

OBORY ŠKOLY: denní studium

Praktická sestra – 53-41-M/03, přijmeme 60 žáků

Sociální činnost – 75-41-M/01, přijmeme 30 žáků

Zveme vás na virtuální Dny otevřených dveří 4. prosince 2020,
29. ledna 2021. Více informací na www.zdrskolaafm.cz.

UZÁVĚRKY MĚSÍČNÍKU ÚNOR–ČERVEN 2021

**pátek 15. 1.
pátek 12. 2.
středa 17. 3.
pátek 16. 4.
pondělí 17. 5.
středa 16. 6.**

Město Příbor, Turistické informační centrum Příbor
a LTV Příbor Vás zvou na

On-line prohlídku piaristické koleje v Příboře

*Společně si prohlédneme interiéry bývalé
piaristické koleje v Příboře.
Podíváme se i do sklepení,
které není za normálních okolností volně
přístupné.*

15. ledna 2021 v 17.00
Facebook města Příbora
www.pribor.eu

MĚSÍČNÍK MĚSTA PŘÍBORA

Periodický tisk územního samosprávného celku.

Vydáván: 1 x měsíčně. **Místo vydání:** v Příboře. **Číslo vydání:** 1/2021. **Den vydání:** 18. 12. 2020
Evidenční číslo periodického tisku přidělené ministerstvem, tj. následující: MK ČR E 10178.

Vydavatel: Město Příbor se sídlem na náměstí Sigmunda Freuda 19, 742 58 Příbor.

Příspěvky zasílejte na e-mail: tic@pribor-mesto.cz, **Tel.:** 556 455 444, **www.pribor.eu**

Vydavatel není zodpovědný za názory a fotografie příspěvů. Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

Grafická úprava a tisk: KLEINWÄCHTER holding s.r.o., Frýdek-Místek.